

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

THE SECRETARIAT OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

ข้อมูลพื้นฐาน

BACKGROUNDERS
ISSN 0858-7264

แกตต์และผลสรุป การเจรจารอบอุรุกวัย

ปีที่ 2 ฉบับที่ 8
กรกฎาคม 2537

ฝ่ายบริการค้นคว้า
หอสมุดรัฐสภา
สำนักบริการข้อมูล
และกฎหมาย
โทร 2441318-21
โทรสาร 2441322

สมชาติ ธรรมศิริ

คำนำ

การเจรจาการค้าหลายฝ่ายภายใต้กรอบแกตต์ รอบอุรุกวัย ได้เสร็จสิ้นลงอย่างสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2536 ผลการเจรจาดังกล่าวจัดทำขึ้นในรูปของความตกลงระหว่างประเทศ หากประเทศที่ร่วมเจรจาได้ให้สัตยาบันเป็นที่เรียบร้อย ความตกลงดังกล่าวก็จะมีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง ซึ่งคาดว่าจะ เป็นประมาณกลางปี 2538 และจะส่งผลกระทบต่อสภาวะการค้าการลงทุนและเศรษฐกิจของโลกอย่างมาก

ประเทศไทยได้เข้าร่วมการเจรจาและลงนามรับรองกรรมสารสุดท้าย (Final Act) ของการเจรจาอุรุกวัยนี้ด้วย โดยสังเกตเห็นถึงความสำคัญของการเจรจาดังกล่าว ผู้จัดทำจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแกตต์ และผลสรุปของการเจรจาอุรุกวัยไว้พอสังเขป ข้อมูลส่วนใหญ่เลือกคัดมาจากเอกสารเผยแพร่ของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทำความเข้าใจเบื้องต้น

อนึ่ง รายละเอียดในด้านประวัติความเป็นมา การจัดองค์กร มุมมองในด้านกฎหมายระหว่างประเทศและบทบาทของแกตต์ ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะกรณีนี้ หากท่านใดสนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากจุลสารของฝ่ายบริการค้นคว้า หอสมุดรัฐสภา เรื่อง "จากแกตต์ สู่องค์การการค้าโลก (From GATT to WTO)*" ซึ่งผู้จัดทำได้เขียนไว้เพื่อประโยชน์ของผู้ที่ประสงค์จะศึกษาลงลึกในรายละเอียดต่อไป

สมชาติ ธรรมศิริ*

นิติกร 4

10 มิถุนายน 2537

*น.บ., น.ม.(จุฬา), Cert. in Training of Lawyers for International Practice & Alternative Dispute Resolution.

สารบัญ

	หน้า
ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า	1
หลักการพื้นฐานของแกตต์	3
หน้าที่เป็นเวทีให้ประเทศคู่กรณียุติข้อพิพาททางการค้า	8
หน้าที่เป็นเวทีเพื่อเจรจาการค้า	9
แผนผังการจัดองค์กรของแกตต์	12
ปฏิญญารัฐมนตรีว่าด้วยการเจรจาอนุกรมวิทย์	13
สรุปผลการเจรจา :	
ว่าด้วยสินค้าเกษตร	20
ว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคการค้า	22
ว่าด้วยการเปิดตลาด	24
ว่าด้วยมาตรการด้านสุขอนามัย	25
ว่าด้วยสิ่งทอและเสื้อผ้า	26
ว่าด้วยการประเมินราคาเพื่อการศุลกากร	27
ว่าด้วยการยุติกรณีพิพาท	30
ว่าด้วยมาตรการคุ้มกัน	32
ว่าด้วยมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า	33
ว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา	34
ว่าด้วยการค้าบริการ	36
ว่าด้วยการจัดตั้งองค์การค้าโลก	37
ว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด	40
ว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน	42
ลำดับประเทศผู้ส่งออก	44
ลำดับประเทศผู้นำเข้า	45

GATT : GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า

What It Is :

ความตกลง ระหว่าง : 23 ประเทศ (เริ่มต้น ปี 1947)
112 ประเทศ (ปัจจุบัน ปี 1994)

What It does :

ทำหน้าที่ 3 อย่างพร้อมกัน :

1. เป็นกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศ
2. เป็นเวทีเพื่อการเจรจาลดข้อกีดกันทางการค้า
พร้อมกันหลายประเทศ
3. เป็นเวทีให้ประเทศคู่กรณียุติข้อพิพาททางการค้า

How it works:

- ประเทศภาคีส่งคณะผู้แทนไปประจำที่เมืองเจนีวา
สวิตเซอร์แลนด์
- ผู้แทนร่วมกันประชุม Council และ Committee ต่าง ๆ
เพื่อตัดสินใจร่วมกันภายในกรอบสิทธิและพันธกรณีที่
บัญญัติไว้ในความตกลงแกตต์
- มีฝ่ายเลขานุการทำหน้าที่ให้ความสะดวกและให้กลไก
เป็นไปตามหลักกฎหมายและประเพณีปฏิบัติระหว่าง
ประเทศ
- จัดประชุมเจรจาหลายฝ่ายเป็นช่วง ๆ เพื่อให้โอกาส
ประเทศต่าง ๆ เสนอข้อกีดกันทางการค้าระหว่างกัน

หน้าที่ของแกตต์ในฐานะกฎระเบียบทางการค้า

แกตต์ได้พัฒนาไปมากใน 46 ปีที่ผ่านมา จนมีความตกลงย่อยและมีระเบียบอื่นๆเพิ่มเติมจากความตกลงหลัก ในแง่โครงสร้างกฎหมาย อาจแบ่งกฎระเบียบทั้งสิ้นเป็นสองส่วน

ส่วนแรก - ทูกภาคีรับรอง: ประกอบด้วย

1. ความตกลงแกตต์

- * เป็นเสมือนแม่บท กำหนดหลักการพื้นฐาน
- * มีกฎเกณฑ์ที่ภาคีต้องปฏิบัติตาม ระบุอยู่ใน 38 มาตรา

2. Protocol of Provisional Application

- * เป็นพิธีสารที่ทุกประเทศเมื่อเข้าเป็นสมาชิกต้องประกาศรับรองความตกลงแกตต์
- * ในพิธีสารนี้จะระบุเงื่อนไขสำหรับประเทศภาคีใหม่ต้องปฏิบัติ จึงถือเป็นส่วนหนึ่งที่ภาคีต้องรับรอง

3. ตารางขอลดหย่อนภาษีศุลกากร (Schedule of Concessions)

- * แสดงรายการสินค้าที่ผูกพันอัตราอากรว่าจะไม่ขึ้นสูงกว่าที่ผูกพันไว้
- * ตารางนี้ผนวกและถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงแกตต์

ส่วนที่สอง - ไม่บังคับให้เป็นภาคี : ประกอบด้วยความตกลงย่อย

- * Agreement Regarding Bovine Meat
- * Agreement on Import Licensing Procedures
- * Agreement on Technical Barriers to Trade
- * Agreement on Interpretation and Application of Articles VI, XVI and XXIII (หรือเรียกว่า Subsidy Code)
- * Agreement on Government Procurement
- * Agreement on Trade in Civil Aircraft
- * International Dairy Arrangement
- * Agreement on Implementation of Article VI (Anti-Dumping Code)
- * Agreement on Implementation of Article VII (Customs Valuation)
- * Arrangement Regarding International Trade in Textiles (MFA)

หลักการพื้นฐานของแกตต์

บทบัญญัติของความตกลงแกตต์ ซึ่งกำหนดสิทธิและพันธกรณีของภาคีในการใช้มาตรการการค้ากับสินค้าจากต่างประเทศ อยู่บนพื้นฐานของหลักการดังนี้ :

1. กำหนดและใช้มาตรการการค้าระหว่างประเทศโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination)
2. กำหนดและบังคับใช้มาตรการทางการค้าอย่างโปร่งใส (Transparency)
3. คุ้มครองผู้ผลิตภายในด้วยภาษีศุลกากรเท่านั้น (Tariff-Only Protection)
4. ร่วมกันทำให้การค้าระหว่างประเทศมีเสถียรภาพและความมั่นคง (Stability and Predictability in Trading Conditions)
5. ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม (Fair Competition)
6. ภาคีมีสิทธิใช้ข้อยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น (Necessary Exceptions and Emergency Action)
7. ให้รวมกลุ่มประเทศเพื่อลดภาษีระหว่างกันได้ หากมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการค้า (No Trade Block)
8. มีขบวนการยุติข้อพิพาททางการค้าให้คู่กรณี (Trade Dispute Settlement Mechanism)
9. ให้สิทธิพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามพันธกรณี (Special and Differential Treatment for LDCs.)

หลักการ

1. กำหนดและใช้มาตรการการค้าระหว่างประเทศโดย ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-Discrimination)

กฎเกณฑ์ :

- # ต้องให้การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งแก่สินค้า
(Most-Favoured-Nation Treatment : MFN)

ความหมาย: ระเบียบการค้าต้องบังคับสินค้าจากทุกประเทศ
ที่พรมแดน ทัดเทียมกัน

- # ต้องให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่สินค้าเข้า
(National Treatment)

ความหมาย: ระเบียบการค้าต้องบังคับใช้กับสินค้านำเข้า
และสินค้าที่ผลิตภายในทัดเทียมกัน

2. กำหนดและบังคับใช้มาตรการทางการค้าอย่างโปร่งใส (Transparency)

กฎเกณฑ์ :

- # ให้พิมพ์เผยแพร่กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าแก่
สาธารณะชน
- # ให้ความร่วมมือกับภาคีอื่น เมื่อได้รับข้อเรียกร้องให้ชี้แจง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการทางการค้า
- # ให้แจ้งภาคีอื่นเมื่อเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบการค้า

หลักการ

3. คุ้มครองผู้ผลิตภายในด้วยภาษีศุลกากรเท่านั้น

กฎเกณฑ์ :

- # ห้ามใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าทุกชนิด (ยกเว้นบางกรณี)
- # ให้เก็บภาษีศุลกากรเพื่อคุ้มครองผู้ผลิตภายในได้ ถ้าต้องการ แต่ต้องพร้อมเจรจาเพื่อลดอัตราลง ในแต่ละรอบการเจรจา

4. ร่วมกันทำให้การค้าระหว่างประเทศมีเสถียรภาพ และความมั่นคง

(Stability and Predictability in Trading Conditions)

กฎเกณฑ์ :

- # ต้องไม่เพิ่มภาษีศุลกากรเกินกว่าอัตราที่ผูกพันไว้ (Bound rate)
- # หากจำเป็นต้องเพิ่ม ให้ชดเชยผลประโยชน์ที่ประเทศอื่นเสียไป อันเนื่องจากการเพิ่มนั้น จนพอใจทุกฝ่าย

5. ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม

(Fair Competition)

กฎเกณฑ์ :

- # ให้เก็บภาษีตอบได้ การทุ่มตลาด และการอุดหนุนสินค้าเข้าได้ หากได้สวนตามระเบียบของแกตต์พบว่า
 - มีการทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนจริง และ
 - เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมภายใน
- # ไม่ให้อุดหนุนการผลิตและการส่งออกจนบิดเบือนกลไกตลาด

หลักการ

6. ภาควิชาสิทธิใช้ข้อยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น (Necessary Exceptions and Emergency Action)

กฎเกณฑ์ :

- # ใช้มาตรการคุ้มกันชั่วคราวในกรณีนำเข้ามากผิดปกติ
- # จำกัดการนำเข้าได้ เพื่อแก้ไขดุลการชำระเงินระหว่างประเทศขาดดุล
- # จำกัดการนำเข้า หากจำเป็นในกรณี
 - เพื่อสุขภาพของประชาชน สัตว์ และพืช
 - ศิลธรรมอันดี
 - ความมั่นคงภายใน

7. มีขบวนการยุติข้อพิพาททางการค้าให้คู่กรณี (Trade Dispute Settlement Mechanism)

กฎเกณฑ์ :

- # เมื่อมีกรณีขัดแย้งทางการค้า ให้หารือเพื่อยุติในกรอบแกตต์
- # หากแก้ไขไม่ได้ ยื่นให้สภาแกตต์ตั้งคณะลูกขุนขึ้นพิจารณา
- # แล้วให้ภาคีอื่นร่วมกันพิจารณาบังคับให้เป็นไปตามผลการพิจารณาของคณะลูกขุน
- # หากไม่ทำตามผลการตัดสินร่วม ประเทศเสียหายตอบโต้ทางการค้าได้

หลักการ

8. ให้รวมกลุ่มประเทศเพื่อลดภาษีระหว่างกันได้ หากมี
วัตถุประสงค์เพื่อขยายการค้า
(No Trade Block)

กฎเกณฑ์ :

- # ต้องไม่รวมเพื่อรวมตัวเพิ่มการกีดกันการนำเข้าสินค้าจาก
ประเทศนอกกลุ่ม
- # รวมแล้วต้องไม่กระทบผลประโยชน์เดิมของประเทศนอกกลุ่ม

9. ให้สิทธิพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติ
ตามพันธกรณี
(Special and Differential Treatment for LDCs.)

กฎเกณฑ์ :

- # ผ่อนผันให้ประเทศกำลังพัฒนาจำกัดการนำเข้าได้ หากมีจุด
ประสงค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และรักษาเสถียรภาพดุลการ
ชำระเงิน
- # ประเทศพัฒนาแล้วไม่หวังการตอบแทนเมื่อลดหย่อนภาษีให้
- # ให้โอกาสประเทศพัฒนาแล้วให้สิทธิพิเศษศุลกากรแก่ประเทศ
กำลังพัฒนา แม้จะขัดกับหลัก MFN

หน้าที่เป็นเวทีให้ประเทศคู่กรณียุติข้อพิพาททางการค้า

หลักการ :

1. ให้ประเทศภาคีแกตต์ใช้แนวทางยุติข้อพิพาทซึ่งเกิดจากการเจรจาระหว่างภาคีแกตต์และเป็นที่ยอมรับกัน แทนการใช้มาตรการฝ่ายเดียวหรือพลังทางเศรษฐกิจกดดันแก้ปัญหา
2. ใช้การตัดสินใจร่วมกันของประเทศภาคีทั้งหมดในการแก้ปัญหา ทำให้ประเทศเล็กไม่เสียเปรียบเพราะมีเสียงเท่ากับประเทศใหญ่

กลไก :

1. เมื่อประเทศใดเสียผลประโยชน์ทางการค้า ที่เป็นสิทธิอันชอบธรรมในฐานะภาคีแกตต์ เนื่องจากการใช้มาตรการการค้าของภาคีอื่น ก็ให้หารือกับประเทศต้นเหตุ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์คืน
2. หากตกลงกันไม่ได้ ฝ่ายที่เสียผลประโยชน์ อาจนำแจ้ง Council ขอดัง Panel ให้พิจารณา
3. Panel สอบสวนและพิจารณามาตรการการค้าที่ถูกกล่าวหาว่าขัดกับบทบัญญัติแกตต์ข้อใด
4. เมื่อ Panel ทำรายงานเสนอ Council ต้องพิจารณารับรอง
5. หาก Council เห็นว่าผิดจริงตามรายงานของ Panel ให้ประเทศฝ่ายที่ใช้มาตรการการค้านั้น ยกเลิกมาตรการ
6. หากคือร้อน ไม่ยกเลิก ก็ให้สิทธิทุกประเทศประสานใน Council
7. ให้ประเทศเสียประโยชน์ ดอบโต้ทางการค้าได้ในที่สุด

หน้าที่เป็นเวทีเพื่อการเจรจาการค้า

เป้าหมาย : ให้มีการลดข้อจำกัดทางการค้าในตลาดโลกลงตามลำดับ

กลไก : ดำเนินการให้ภาคีแกตต์ร่วมกันเจรจาการค้าแบบพหุภาคี

ประวัติการเจรจาลดข้อจำกัดทางการค้าภายใต้แกตต์ :

รอบที่ 1: Geneva Round (เม.ย.-ต.ค. 1947)

ที่: Geneva

เพื่อ: ลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกัน

ผล: มีการแลกเปลี่ยนข้อตกลงหย่อนภาษีทั้งสิ้น 45,000 รายการ
ครอบคลุมกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการค้าโลก

รอบที่ 2: Annecy Round (ปี 1949)

ที่: เมือง Annecy ฝรั่งเศส

เพื่อ: ให้ประเทศที่ไม่ได้เจรจารอบที่ 1 ได้มีโอกาสเจรจาลดภาษี
ศุลกากรเพิ่มเติม

ผล: มีการลดภาษีระหว่างกัน แต่จำนวนรายการค่อนข้างน้อย

รอบที่ 3: Torquay Round (ปี 1950-51)

ที่: เมือง Torquay ฝรั่งเศส

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากรระหว่างกัน

ผล: มีการลดภาษีลงเฉลี่ยร้อยละ 25 จากระดับ ปี 1948

รอบที่ 4: Geneva Round (ปี 1955-56)

ที่: Geneva

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากรระหว่างภาคี

ผล: มีการลดภาษีระหว่างกัน แต่จำนวนรายการค่อนข้างน้อย

รอบที่ 5: Dillon Round (พ.ค. 1961-มี.ค. 1962)

ที่: Geneva

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากร เพราะมีการรวมกลุ่มประเทศ

เป็นตลาดร่วมยุโรป และต้องการปรับปรุงบทบัญญัติของแกตต์

ผล: มีการแลกเปลี่ยนรายการลดหย่อนภาษีประมาณ 4,400

รายการ แต่ไม่รวมสินค้าเกษตร และสินค้าปัญหาอื่น

รอบที่ 6: Kennedy Round (พ.ย. 1963-พ.ค. 1967)

ที่: Geneva

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากรและเจรจาความตกลงย่อยทางด้าน
การตอบโต้การทุ่มตลาด

ผล: ลดอัตราภาษีจากเฉลี่ย 13 % เหลือ 7 % โดยใช้สูตรลด
และยอมรับรองความตกลงย่อยการตอบโต้การทุ่มตลาด

รอบที่ 7: Tokyo Round (ก.ย. 1973- พ.ย. 1979)

ที่: Geneva โดยเปิดรอบที่โตเกียว

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากรและเจรจาความตกลงย่อยควบคุมการใช้
มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีหลายอย่าง

ผล: มีการลดภาษีลงจากระดับเฉลี่ย 7 % เหลือ 4.7 %
และมีการรับรองความตกลงย่อย 9 เรื่อง

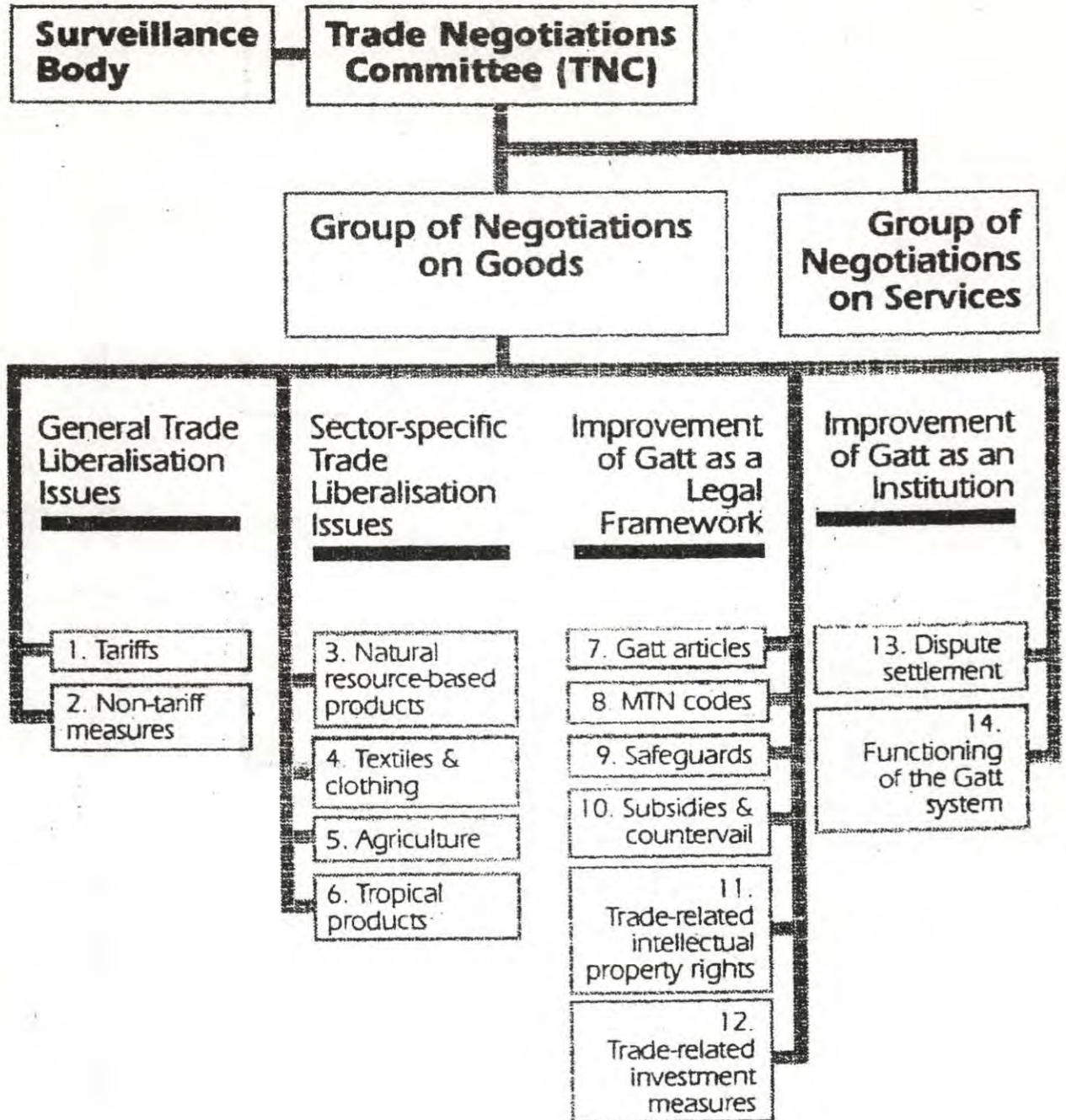
รอบที่ 8: Uruguay Round (ก.ย. 1986 - ธ.ค. 1993)

ที่: Geneva โดยเปิดรอบที่ประเทศอูรุกวัย

เพื่อ: เจรจาลดภาษีศุลกากร และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีของทุกสินค้า
และครอบคลุมการเจรจาสินค้าเกษตร สิ่งทอ การคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญา การค้าบริการ

ผล: มีการลดอัตราภาษีลงเฉลี่ยร้อยละ 40 จากระดับเดิม
มีการตกลงยกฐานะแกตต์เป็นองค์การการค้าโลก ดังนั้น
สมาชิกจะต้องยอมรับผลการเจรจาทั้งหมดโดยไม่ยกเว้น ทั้งนี้
รวมถึงการปฏิรูปสินค้าเกษตร การเปิดเสรีการค้าสิ่งทอใน
10 ปี การค้าบริการ

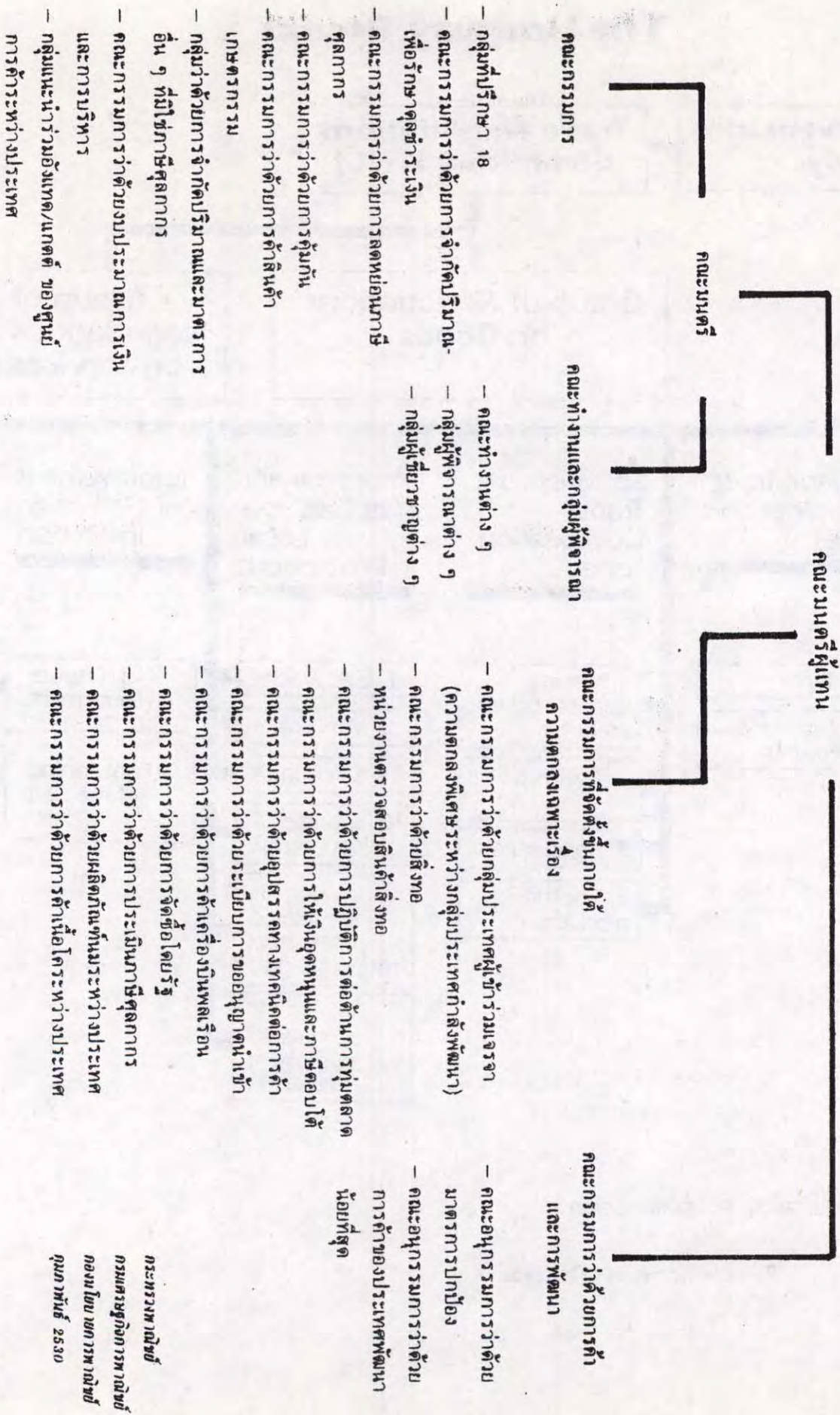
The Uruguay Round

Sources: Gatt, EC Commission

โครงสร้างการเจรจาในระยะแรก

แผนภูมิแสดงองค์การแยกตัว

กระทรวงพาณิชย์
 กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
 กองนโยบายการพาณิชย์
 กรุงเทพฯ 2530

ปฏิญญารัฐมนตรีว่าด้วย การเจรจาอบอูรูกวัย

บรรดารัฐมนตรีซึ่งได้มาร่วมการประชุมประเทศภาคี
แอกต์สมัยพิเศษที่เมืองปุนตา เดล เอสเต้ ได้มีมติให้เริ่มต้นการเจรจา
การค้าหลายฝ่าย (รอบอูรูกวัย) ในครั้งนี้ บรรดารัฐมนตรีได้มี
มติรับรองปฏิญญาฉบับนี้ การเจรจาการค้าหลายฝ่ายจะเปิด
ให้ประเทศที่ระบุไว้ในภาค 1 และภาค 2 ของปฏิญญาเข้าร่วม
เจรจา และให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเจรจาการค้าขึ้นคณะ
หนึ่งเพื่อดำเนินการเจรจา คณะกรรมการนี้จะประชุมครั้งแรก
ภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2529 การประชุมของคณะกรรมการนี้
อาจจะจัดให้เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีได้ตามความ
เหมาะสม การเจรจาการค้าหลายฝ่ายจะดำเนินการให้เสร็จสิ้นลง
ภายในสี่ปี

ภาค 1

การเจรจาว่าด้วยการค้าสินค้า

ประเทศภาคีแอกต์ซึ่งได้ประชุมในระดับรัฐมนตรี

มีความมุ่งมั่น ที่จะยุติการขยายตัวของลัทธิกีดกันทาง
การค้าและดำเนินการให้มีการใช้สิทธินี้
น้อยลง รวมทั้งจะขจัดการบิดเบือนทาง
การค้าให้หมดสิ้นลง

มีความมุ่งมั่น ที่จะรักษาไว้ซึ่งหลักการพื้นฐานของ
ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและ
การค้า และส่งเสริมวัตถุประสงค์ของ
ข้อตกลงดังกล่าว

มีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาระบบการค้าแบบหลายฝ่ายให้
เปิดกว้าง มีประสิทธิภาพและมีความถาวร
ยิ่งขึ้น

มีความเชื่อมั่น ว่าการกระทำดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริม
ความเจริญและการพัฒนา (ทางเศรษฐกิจ)

มีความตระหนัก ถึงผลเสียอันเนื่องมาจากการที่เศรษฐกิจ
โลกขาดเสถียรภาพทางการเงินและ
การค้าคลั่งติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน และ
การที่ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาจำนวนมากต้องประสบภาวะหนี้สิน ตลอดจนได้
พิจารณาถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
ระหว่างการค้า การเงิน การคลัง และ
การพัฒนาแล้ว

จึงได้มีมติ ที่จะเข้าร่วมการเจรจาการค้าหลายฝ่ายว่า
ด้วยการค้าสินค้าภายในขอบข่ายและ
ภายใต้ความอุปถัมภ์ของข้อตกลงทั่วไปว่า
ด้วยภาษีศุลกากรและการค้า

ก. วัตถุประสงค์

การเจรจามีเป้าหมายดังนี้

- (1) ทำให้การค้าเป็นไปโดยเสรีมากขึ้น และมีการขยายตัวของการ
การค้าโลกเพื่อประโยชน์แก่ทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนา ทั้งนี้ ให้รวมถึงการปรับปรุง

เงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดโดยการลดหย่อนและยกเลิกภาษีศุลกากร การจำกัดปริมาณการค้า และมาตรการและอุปสรรคอื่น ๆ ที่มีขึ้นภาษีศุลกากร

- (2) ส่งเสริมบทบาทของภาคดีให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ปรับปรุงระบบการค้าแบบหลายฝ่ายบนรากฐานแห่งหลักการและกฎข้อบังคับของภาคดี และดำเนินการให้การค้าของโลกเป็นไปภายใต้ระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพและใช้บังคับได้มากขึ้น
- (3) ดำเนินการให้ระบบภาคดีมีการสนองตอบต่อสภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปมากยิ่งขึ้น โดยอำนวยความสะดวกโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่จำเป็นและโดยการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างภาคดีกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในแบบแผนและสู่ทางการค้า ซึ่งรวมถึงการค้าสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงที่กำลังทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น ปัญหายุ่งยากในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์และความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงสภาวะแวดล้อมทางการค้าเพื่อให้ประเทศลูกหนี้สามารถชำระหนี้สินได้
- (4) ส่งเสริมให้มีความร่วมมือทั้งในระดับชาติและระดับระหว่างประเทศควบคู่กันไป เพื่อให้นโยบายการค้าและนโยบายเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเจริญและการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสอดคล้องกันยิ่งขึ้น และเพื่อสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้ผลและจริงจัง ที่จะปรับปรุงการดำเนินงานของระบบการเงินระหว่างประเทศและระบบการเคลื่อนย้ายทรัพยากรทางด้านการเงินและการลงทุนไปยังประเทศกำลังพัฒนา

ข. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเจรจา

- (1) การเจรจาจะกระทำโดยเปิดเผยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพันธกรณีตามที่ได้ตกลงกันไว้ในปฏิญญานี้ รวมทั้งต้องสอดคล้องกับหลักการของข้อตกลงทั่วไปด้วย เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ทุกประเทศที่เข้าร่วมเจรจาจะได้ประโยชน์ตอบแทนเพิ่มขึ้น
- (2) การเริ่มต้นเจรจา การดำเนินการเจรจา และการบังคับใช้ผลของการเจรจา จะถือเป็นส่วนของการปฏิบัติการเดียวกัน อย่างไรก็ตาม หากมีการเจรจาเรื่องใดที่สามารถตกลงกันได้โดยเร็วและหากทุกฝ่ายเห็นชอบ ก็ให้ข้อตกลงนั้นมีผลบังคับใช้ไปก่อนได้ ก่อนหน้าที่การเจรจา

ทุกเรื่องจะสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ โดยอาจจะเป็นการบังคับใช้แบบมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไขก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน ในการประเมินผลของการเจรจาโดยส่วนรวมนั้น จะต้องคำนึงถึงข้อตกลงที่ได้บังคับใช้ไปล่วงหน้าเหล่านี้ด้วย

- (3) การเจรจาควรมุ่งแสวงหาการแลกเปลี่ยนข้อลดหย่อนที่สมดุลกันภายในขอบเขตของเรื่องที่เจรจา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการเรียกร้องข้อลดหย่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง
- (4) ประเทศภาคีตกลงกันว่า จะนำหลักการว่าด้วยการให้การปฏิบัติที่แตกต่างและเอื้ออำนวยเป็นพิเศษต่อประเทศกำลังพัฒนาไปใช้ในการเจรจาด้วย หลักการดังกล่าวมีกำหนดเอาไว้ในภาค 4 และบทบัญญัติอื่น ๆ ของข้อตกลงทั่วไปฯ และในมติของประชาคมโลกเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522 ว่าด้วยการปฏิบัติที่แตกต่างและเอื้ออำนวยเป็นพิเศษต่อประเทศกำลังพัฒนา การปฏิบัติดังกล่าว และการขยายบทบาทของประเทศกำลังพัฒนา ในการปฏิบัติตามข้อผูกพันว่าด้วยการคงสถานะและการยกเลิกมาตรการกีดกัน จะต้องระวังเป็นพิเศษมิให้เกิดผลกระทบที่นอกเหนือการค้าของประเทศภาคีที่กำลังพัฒนา
- (5) ประเทศพัฒนาแล้ว ไม่หวังที่จะได้รับข้อตอบแทน จากการที่ได้ให้ข้อผูกพันในระหว่างการเจรจาการค้า ที่จะลดหย่อนหรือยกเลิกภาษีศุลกากรและเครื่องกีดขวางอื่น ๆ ต่อการค้าของประเทศกำลังพัฒนา กล่าวคือ ในระหว่างการเจรจาการค้า ประเทศพัฒนาแล้วจะไม่คาดหวัง ให้ประเทศกำลังพัฒนาให้ข้อตอบแทนซึ่งไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางด้านการพัฒนา การคลังและการค้าของประเทศกำลังพัฒนาแต่ละประเทศ ด้วยเหตุนี้ ประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วจะไม่แสวงหา และในขณะเดียวกันประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาก็ไม่จำเป็นต้องให้ข้อลดหย่อนซึ่งไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางด้านการพัฒนา การคลัง และการค้าของตนเอง
- (6) ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาคาดว่า เมื่อเศรษฐกิจได้พัฒนาขึ้นเป็นลำดับและสถานการณ์ทางการค้าคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาจะสามารถให้ข้อตอบแทนหรือข้อลดหย่อนหรือดำเนินการอื่น ๆ ตามที่จะตกลงกันภายใต้บทบัญญัติและระเบียบวิธีการของข้อตกลงทั่วไปฯ ได้มากขึ้น และประเทศกำลังพัฒนาจะพร้อมที่จะมีส่วนร่วมมากขึ้น ในกรอบโครงสร้างแห่งสิทธิและข้อผูกพันภายใต้ข้อตกลงทั่วไปฯ

- (7) สถานการณ์และปัญหาของประเทศด้อยพัฒนาที่สุด จะต้องได้รับความเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ และมีความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนให้มีการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยขยายโอกาสในการส่งออกของประเทศเหล่านี้ นอกจากนี้ ประเทศต่าง ๆ จะต้องให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามบทบัญญัติของปฏิญญารัฐมนตรี ฉบับปี 2525 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศด้อยพัฒนาที่สุด เพื่อให้บังเกิดผลอย่างรวดเร็ว

ค. การคงสถานะและการยกเลิกมาตรการกีดกัน

ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ประเทศที่เข้าร่วมเจรจาทุกประเทศยอมรับที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีต่อไปนี้ จนกว่าการเจรจาจะสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ

การคงสถานะ

- (1) จะไม่ใช้มาตรการใดที่มีผลจำกัดหรือบิดเบือนการค้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อตกลงทั่วไป หรือของข้อตกลงอื่น ๆ ที่ได้เจรจายกเลิกในกรอบงานหรือภายใต้ความอุปถัมภ์ของแกตต์
- (2) ถึงแม้ในกรณีที่เป็นกรปฏิบัติโดยชอบธรรมภายใต้สิทธิที่มีอยู่ในแกตต์ ประเทศต่าง ๆ จะไม่ใช้มาตรการใดที่จำกัดหรือบิดเบือนการค้า นอกเหนือไปจากที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องเท่านั้น ตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในข้อตกลงทั่วไป และข้อตกลงอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในข้อ (1) ข้างต้น
- (3) จะไม่ใช้มาตรการทางการค้าใด ๆ ในลักษณะที่เพิ่มอำนาจต่อรองของตนเอง

การยกเลิกมาตรการกีดกัน

- (1) มาตรการจำกัดหรือบิดเบือนการค้าทั้งหมดที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อตกลงทั่วไป หรือของข้อตกลงอื่น ๆ ที่ได้เจรจายกเลิกในกรอบงานหรือภายใต้ความอุปถัมภ์ของแกตต์ จะต้องยกเลิกไปตามลำดับหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อตกลงทั่วไป หรือข้อตกลงอื่น ๆ ภายในระยะเวลาที่จะตกลงกัน หรืออย่างช้าที่สุดก็ไม่เกินกำหนดวันสิ้นสุดของการเจรจารอบนี้อย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงข้อตกลง พันธกรณีและความเข้าใจต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงกฎข้อบังคับและวินัยทางการค้าที่อาจจะมีการเจรจาดังกล่าวได้ในระหว่างการเจรจารอบนี้

- (2) จะต้องมีการปฏิบัติตามพันธกรณีข้อนี้เป็นลำดับและเป็นธรรม โดยให้มีการหารือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประเทศที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการเหล่านี้ด้วย พันธกรณีข้อนี้จะต้องคำนึงถึงความวิตกกังวลที่ประเทศใดก็ตามแสดงออกต่อมาตรการที่มีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ทางการค้าของประเทศนั้น
- (3) ในการยกเลิกมาตรการเหล่านี้ จะต้องไม่มีการเรียกร้องให้มีการลดหย่อน มาตรการที่ประเทศอื่น ๆ ถือปฏิบัติอยู่โดยสอดคล้องกับแกตต์อยู่แล้ว

การตรวจตราการคงสถานะและการยกเลิกมาตรการกีดกัน ประเทศที่เข้าร่วมเจรจาแต่ละประเทศตกลงกันว่า จะต้องมีการควบคุมตรวจตราแบบหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติตามพันธกรณีเกี่ยวกับการคงสถานะและการยกเลิกมาตรการกีดกัน คณะกรรมการเจรจาการค้าจะเป็นผู้จัดตั้งกลไกที่เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่ตรวจตรา ซึ่งรวมถึงการทบทวนและประเมินผลเป็นระยะ ถ้าประเทศใดมีความเชื่อว่าประเทศอื่นได้มีการปฏิบัติหรือละเลยการปฏิบัติอันจะมีผลต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีข้อนี้ ก็อาจจะแจ้งเรื่องต่อกลไกตรวจตราที่จะจัดตั้งขึ้น การแจ้งนี้ให้กระทำต่อสำนักเลขาธิการแกตต์ ซึ่งอาจจะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้

ง. ประเด็นเรื่องที่จะเจรจา

ภาษีศุลกากร

การเจรจาจะใช้วิธีการที่เหมาะสมโดยมีเป้าหมายที่จะลดหย่อนหรือยกเลิกภาษีศุลกากร รวมทั้งการลดหย่อนหรือยกเลิกภาษีศุลกากรที่มีอัตราสูงเป็นพิเศษ และที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นตามขั้นตอนการแปรรูป การเจรจาจะเน้นถึงการขยายขอบข่ายแห่งการแลกเปลี่ยนข้อลดหย่อนทางภาษีศุลกากรระหว่างประเทศที่เข้าร่วมเจรจาทั้งหมด

มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร

การเจรจามีเป้าหมายที่จะลดหย่อนหรือยกเลิกมาตรการต่าง ๆ ที่มีใช้ภาษีศุลกากรรวมทั้งการจำกัดปริมาณการค้า ทั้งนี้ จะต้องไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติตามพันธกรณีว่าด้วยการยกเลิกมาตรการกีดกัน

สินค้าเขตร้อน

การเจรจามีเป้าหมายที่จะให้การค้าสินค้าเขตร้อนเป็นไปโดยเสรีที่สุด การเจรจาจะรวมถึงสินค้าเขตร้อนทั้งที่แปรรูป

แล้วและกึ่งแปรรูป และจะรวมถึงมาตรการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษีศุลกากรและมีใช้ภาษีศุลกากร ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเหล่านี้

ประเทศภาคีตระหนักดีว่า การค้าสินค้าเขตร้อนมีความสำคัญต่อประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาเป็นจำนวนมาก และตกลงกันว่า จะให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อการเจรจาในเรื่องนี้ รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการเจรจา และการดำเนินการให้ผลการเจรจามีผลบังคับใช้ตามที่ระบุไว้ในข้อ ข(2) ข้างต้น

สินค้าจากทรัพยากรธรรมชาติ

การเจรจามีเป้าหมายที่จะทำให้การค้าสินค้าจากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปโดยเสรีที่สุด รวมทั้งสินค้าที่แปรรูปแล้วและกึ่งแปรรูป โดยจะลดหย่อนหรือยกเลิกมาตรการทั้งที่เป็นภาษีศุลกากรและมีใช้ภาษีศุลกากร รวมทั้งการเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรตามขั้นตอนการแปรรูป สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

การเจรจามีเป้าหมายที่จะจัดทำแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้การค้าสินค้าประเภทนี้ ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของแกตต์ในที่สุด โดยอยู่บนรากฐานของกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยของแกตต์ซึ่งจะปรับปรุงให้เข้มแข็งขึ้น อันจะมีส่วนช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะทำให้การค้าเป็นไปโดยเสรียิ่งขึ้น

สินค้าเกษตร

ประเทศภาคีตกลงกันว่า มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะทำให้การค้าสินค้าเกษตรของโลก มีระเบียบวินัยและมีความแน่นอนมากขึ้น โดยจะแก้ไขและป้องกันการจำกัดและการบิดเบือนทางการค้า รวมถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นปัญหาทางโครงสร้าง ทั้งนี้ เพื่อให้ให้ความไม่แน่นอน การขาดสภาพสมดุล และการไร้เสถียรภาพในตลาดสินค้าเกษตรของโลกลดน้อยลงไป

การเจรจามีเป้าหมายที่จะทำให้การค้าสินค้าเกษตรเป็นไปโดยเสรียิ่งขึ้น และเพื่อให้มาตรการทั้งหมดที่กระทบกระเทือนการเข้าสู่ตลาดและการแข่งขันส่งออก ได้เข้ามาอยู่ในกรอบแห่งกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยของแกตต์ที่จะปรับปรุงให้เข้มแข็งและนำมาใช้ปฏิบัติอย่างได้ผลมากขึ้น ทั้งนี้ การเจรจาจะต้องคำนึงถึงหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเจรจาตามข้อ ข. ข้างต้นด้วย เป้าหมายการเจรจามีดังนี้

- (1) ปรับปรุงการเข้าสู่ตลาดโดยการลดสิ่งกีดขวางการ

นำเข้า เป็นต้น

- (2) ปรับปรุงสภาวะการแข่งขันโดยการเพิ่มระเบียบวินัยในการใช้มาตรการอุดหนุนทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการอุดหนุนทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รวมทั้งการลดผลกระทบทางลบของมาตรการเหล่านี้ให้น้อยลงตามลำดับ และการดำเนินการเพื่อแก้ไขสาเหตุของปัญหา

- (3) ลดผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร ซึ่งเกิดจากระบบข้อบังคับและเครื่องกีดขวางทางด้านสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ สัตว์ และพืชให้เหลือน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น กลุ่มเจรจาที่มีหน้าที่รับผิดชอบเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาทั้งหมดของสินค้าเกษตรจะใช้ข้อเสนอแนะซึ่งประเทศภาคีได้รับรองแล้วในการประชุมสมัยที่สี่สิบ ข้อเสนอแนะนี้ได้จัดทำขึ้นภายใต้แผนปฏิบัติการระดับรัฐมนตรีของแกตต์ปี 2525 การเจรจาจะต้องคำนึงถึงแนวทางต่าง ๆ ที่คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้าเกษตรได้จัดทำขึ้น แต่จะต้องไม่มีอคติต่อทางเลือกอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเจรจาได้เช่นกัน

มาตราต่าง ๆ ของแกตต์

ประเทศผู้เข้าร่วมเจรจาจะพิจารณาทบทวนมาตราต่าง ๆ บทบัญญัติและระเบียบวินัยของแกตต์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามที่ประเทศภาคีเรียกร้อง และจะดำเนินการให้มีการเจรจาตามความเหมาะสม

มาตรการคุ้มกัน

- (1) การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยมาตรการคุ้มกันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างระบบแกตต์ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และต่อความคืบหน้าของการเจรจาการค้าหลายฝ่าย

- (2) ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการคุ้มกัน
 - จะใช้หลักการพื้นฐานของข้อตกลงทั่วไปฯ เป็นหลัก
 - จะครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การดำเนินการโดยเปิดเผย ขอบข่ายของสินค้าที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในการนำมาตรการคุ้มกันมาใช้รวมถึงแนวความคิดเกี่ยวกับ "ความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือการคุกคามว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง"

การใช้มาตรการคุ้มกันเป็นมาตรการชั่วคราว ซึ่งต้องลดความรุนแรงลงตามลำดับและจะต้องมีการปรับโครงสร้างด้วย

การชดเชยความเสียหายและการตอบโต้ การแจ้งเรื่องต่อแอกต์ การหารือ การควบคุม ตรวจสอบแบบหลายฝ่ายและการยุติข้อพิพาท

- จะต้องมีความแน่วแน่และเสริมสร้างให้ระเบียบวินัยของข้อตกลงทั่วไปมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น และจะบังคับใช้กับประเทศภาคีทุกประเทศ

ข้อตกลงต่าง ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเจรจารอบที่แล้ว

การเจรจามีเป้าหมายที่จะปรับปรุง ทำความเข้าใจ หรือขยายข้อตกลงต่าง ๆ ที่ได้เจรจาจัดตั้งขึ้นในระหว่างการเจรจาหลายฝ่ายรอบโตเกียว

การอุดหนุนและมาตรการตอบโต้

การเจรจาเรื่องการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้จะให้การพิจารณาบทพหุมาตรา 6 และ 16 และข้อตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้เป็นพื้นฐานของการเจรจา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรับปรุงระเบียบวินัยของแอกต์เกี่ยวกับการให้การอุดหนุนและการใช้มาตรการตอบโต้ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ และจะมีการจัดตั้งกลุ่มเจรจาเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้โดยเฉพาะ

การยุติข้อพิพาท

เพื่อให้การยุติข้อพิพาทเป็นไปโดยรวดเร็วและอย่างได้ผล อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศภาคีทั้งหมด การเจรจาในเรื่องนี้มีเป้าหมายที่จะปรับปรุงและเสริมสร้างกฎข้อบังคับและวิธีปฏิบัติในกระบวนการยุติข้อพิพาทให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยจะคำนึงด้วยว่าการปรับปรุงกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยของแอกต์ให้มีผลและนำมาใช้บังคับได้มากขึ้นจะมีผลเกื้อกูลต่อการเจรจານี้ การเจรจาจะรวมถึงการจัดตั้งระเบียบการต่าง ๆ เพื่อควบคุมและติดตามการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ประเทศต่าง ๆ ดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้มากขึ้น

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้า รวมถึงการค้าสินค้าปลอมแปลง

การเจรจามีเป้าหมายที่จะสร้างความกระจ่างเกี่ยวกับบทบัญญัติของแอกต์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจัดทำร่างข้อบังคับและ

ระเบียบวินัยขึ้นใหม่ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อที่จะลดการบิดเบือนและอุปสรรคในการค้าระหว่างประเทศให้น้อยลง โดยคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เพียงพอและได้ผลและจะต้องระวางมิให้มาตรการและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิดังกล่าวกลายเป็นเครื่องมือในการกีดขวางทางการค้าเสียเอง

การเจรจามีเป้าหมายที่จะจัดตั้งโครงสร้างแห่งหลักการ กฎข้อบังคับและระเบียบวินัย ในระบบหลายฝ่าย เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาการค้าสินค้าปลอมแปลงระหว่างประเทศ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงงานที่กำลังดำเนินการอยู่ในแอกต์ด้วย

การเจรจาจะต้องไม่มีผลเป็นอคติต่อการดำเนินงานที่สอดคล้องกันซึ่งองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก หรือองค์การอื่น ๆ อาจจะริเริ่มกระทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้

มาตรการลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้า

หลังจากที่มีการตรวจสอบมาตราต่าง ๆ ของแอกต์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการลงทุนซึ่งอาจจะมีผลในทางจำกัดและบิดเบือนการค้าแล้ว การเจรจาควรจะจัดทำร่างบทบัญญัติเพิ่มเติมตามที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อการค้าดังกล่าว

จ. การดำเนินการของระบบแอกต์

การเจรจามีเป้าหมายที่จะจัดทำความเข้าใจและข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อที่จะ

- (1) เสริมสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบภายในแอกต์ เพื่อให้สามารถติดตามนโยบายและวิธีปฏิบัติทางการค้าของประเทศภาคีได้โดยสม่ำเสมอ ตลอดจนผลกระทบของนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าวที่มีต่อการดำเนินการของระบบการค้าแบบหลายฝ่าย
- (2) ปรับปรุงประสิทธิผลโดยส่วนรวมและระบบการตัดสินใจของแอกต์ในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่ง รวมทั้งการที่จะให้บรรดารัฐมนตรีเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องมากขึ้น เป็นต้น
- (3) ส่งเสริมให้แอกต์มีบทบาทเกื้อกูลต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจของโลกมากขึ้น โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแอกต์กับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

ฉ. การเข้าร่วมเจรจา

- (ก) การเจรจาจะเปิดให้ประเทศดังต่อไปนี้เข้าร่วม
- (1) ประเทศภาคีทุกประเทศ
 - (2) ประเทศที่ได้ภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีชั่วคราวแล้ว
 - (3) ประเทศที่ได้ปฏิบัติตามข้อตกลงทั่วไปไปในทางพฤตินัย โดยประเทศเหล่านี้จะต้องประกาศเจตนาภายในวันที่ 30 เมษายน 2530 ว่าจะภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีแกดด์ และมีความจำเป็นที่จะเข้าร่วมในการเจรจา
 - (4) ประเทศที่ได้แจ้งต่อกลุ่มประเทศภาคีในการประชุมสมัยปกติของคณะมนตรีแกดด์แล้วว่า มีความจำเป็นที่จะเจรจาเงื่อนไขในการเข้าเป็นภาคีแกดด์
 - (5) ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่ได้ริเริ่มขั้นตอนในการภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีแกดด์ภายในวันที่ 30 เมษายน 2530 และมีเจตจำนงที่จะเจรจาเงื่อนไขการเข้าเป็นภาคีในระหว่างการเจรจารอบนี้
- (ข) การเจรจาในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงหรือการใช้บทบัญญัติของแกดด์หรือการเจรจาเพื่อจัดร่างบทบัญญัติขึ้นมาใหม่ จะเปิดให้เข้าร่วมเจรจาเฉพาะประเทศภาคีในปัจจุบัน

ช. การจัดองค์กรสำหรับการเจรจา

มีการจัดตั้งกลุ่มเจรจาวาด้วยสินค้าขึ้น มีหน้าที่ดำเนินการตามโครงการเจรจาตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาภาคนี้ ซึ่งรวมถึง

- (1) การจัดทำและเริ่มให้ใช้แผนการเจรจาโดยละเอียดก่อนวันที่ 19 ธันวาคม 2529
- (2) การจัดตั้งกลไกที่เหมาะสมเพื่อควบคุมตรวจตราการปฏิบัติตามพันธกรณีว่าด้วยการคงสถานะและการยกเลิกมาตรการกีดกัน
- (3) การจัดตั้งกลุ่มเจรจาต่าง ๆ ขึ้นตามความจำเป็น ในการนี้ จะต้องคำนึงด้วยว่าการเจรจาในเรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเจรจาในเรื่องอื่น ๆ ด้วย และจะต้องคำนึงถึงหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเจรจาในข้อ ข(3) ข้างต้นด้วย เพราะฉะนั้น จึงเป็นที่ยอมรับว่าปัญหาบางประเด็นอาจจะมีการยกขึ้นเจรจาในกลุ่มเจรจามากกว่าหนึ่งกลุ่ม กลุ่มเจรจาแต่ละกลุ่มจึงควรคำนึงถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในกลุ่มเจรจาอื่น ๆ ประกอบด้วย

- (4) การพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นเรื่องที่จะนำเข้าสู่การเจรจา
- (5) การประสานการทำงานของกลุ่มเจรจาต่าง ๆ และติดตามดูแลความคืบหน้าของการเจรจาโดยส่วนรวม ทั้งนี้ ควรกำหนดแนวทางว่า ไม่ควรมีการประชุมกลุ่มเจรจามากกว่าสองกลุ่มในเวลาเดียวกัน
- (6) กลุ่มเจรจาวาด้วยสินค้าจะรายงานต่อคณะกรรมการเจรจาการค้า

ก่อนหน้าที่จะการเจรจารอบนี้จะสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ กลุ่มเจรจาวาด้วยสินค้าจะทำการประเมินผลการเจรจาโดยใช้บทบัญญัติว่าด้วยวัตถุประสงค์ของการเจรจาและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเจรจาตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาฉบับนี้เป็นพื้นฐานในการประเมิน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการแห่งการปฏิบัติที่แตกต่างและเอื้ออำนวยเป็นพิเศษต่อประเทศกำลังพัฒนาอย่างแท้จริง โดยจะต้องมีการพิจารณาประเด็นทุกประเด็นที่ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาให้ความสนใจ

ภาค 2

การเจรจาวาด้วยการค้าบริการ

บรรดารัฐมนตรีได้มีมติให้เริ่มต้นการเจรจาวาด้วยการค้าบริการ โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเจรจาการค้าหลายฝ่าย

การเจรจาในเรื่องนี้มีเป้าหมายที่จะจัดตั้งโครงสร้างแห่งหลักการและข้อบังคับแบบหลายฝ่ายสำหรับการค้าบริการ รวมทั้งให้มีการจัดร่างระเบียบวินัยสำหรับการค้าบริการในแต่ละแขนงเท่าที่จะทำได้ โดยมีเจตนาที่จะขยายการค้าดังกล่าวอย่างเปิดเผยและให้การค้าบริการเป็นไปโดยเสรีขึ้นตามลำดับ และเพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าทุกประเทศ และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา โครงสร้างดังกล่าวจะต้องไม่ละเมิดเป้าหมายนโยบายของกฎหมายและข้อบังคับภายในของแต่ละประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการ และจะต้องคำนึงถึงการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

การเจรจาในเรื่องนี้จะดำเนินการตามครรลองปฏิบัติของแกดด์ จะมีการจัดตั้งกลุ่มเจรจาวาด้วยบริการขึ้นเพื่อ

ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเจรจาในเรื่องนี้ การเจรจาในภาค 2 แห่งปฏิญญานี้จะเปิดให้แก่ประเทศผู้มีสิทธิเข้าเจรจาเช่นเดียวกับในภาค 1 ข้างต้น สำหรับเลขานุการแอกตต์จะให้ความสนับสนุนในการเจรจา และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ จะให้ความสนับสนุนทางวิชาการตามที่กลุ่มเจรจาวาด้วยบริการต้องการ

กลุ่มเจรจาวาด้วยบริการจะรายงานต่อคณะกรรมการเจรจากรค้า

การปฏิบัติตามผลแห่งการเจรจาภายใต้ภาค 1 และภาค 2

เมื่อการเจรจาในทุก ๆ เรื่องของการเจรจาการค้าหลายฝ่ายบรรลุผลแล้ว บรรดารัฐมนตรีซึ่งจะประชุมกันเนื่องในโอกาสการประชุมสมัยพิเศษของประเทศภาคีแอกตต์ จะพิจารณาและมีมติเกี่ยวกับการดำเนินการระหว่างประเทศเพื่อให้มีการปฏิบัติตามผลแห่งการเจรจา

สินค้าเกษตร

เป้าหมายการเจรจา

1. ปฏิญญาปุนต้า เกล เอสเต้ (Punta Del Este Declaration) ซึ่งเป็นเอกสารประกาศแนวทางการเจรจารอบอุรุกวัยที่ได้รับการรับรองจากรัฐมนตรีของภาคีภาคีได้ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการเจรจาเรื่องสินค้าเกษตร ก็เพื่อให้การค้าสินค้าเกษตรมีความเป็นเสรียิ่งขึ้น และเพื่อใช้มาตรการของประเทศภาคีทางการนำเข้า และการแข่งขันในตลาดโลกสอดคล้องกับกฎระเบียบที่วางไว้ในแกตต์ โดยมุ่งในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ต้องมีการเปิดตลาดเพิ่มเติมโดยลดข้อกีดกันการนำเข้า
- 2) ต้องปรับปรุงระเบียบการให้การอุดหนุนช่วยเหลือภาคเกษตร
- 3) ต้องให้มีการลดการอุดหนุนช่วยเหลือโดยรัฐเป็นระยะ
- 4) ต้องลดผลเสียต่อการค้าสินค้าเกษตรอื่นเนื่องจากการใช้มาตรการด้านสุขอนามัย

ผลการเจรจา

2. หลังจากที่มีการเจรจาดำเนินมาร่วม 7 ปี ก็สามารถสรุปผลปิดรอบการเจรจาลงได้ใน วันที่ 15 ธันวาคม 2536 ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยความตกลงสินค้าเกษตรได้ระบุสิทธิและพันธกรณีให้ทุกประเทศปฏิบัติตาม ดังนี้

2.1 การเปิดตลาด

ทุกประเทศมีข้อผูกพันในการลดมาตรการจำกัดการนำเข้า ดังนี้

- 1) ให้ยกเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี แล้วปรับเปลี่ยนโดยกำหนดเป็นอัตราภาษีแทน
- 2) ถ้าเดิมมีการจำกัดการนำเข้าจนมีการนำเข้าน้อยหรือไม่มีเลย ก็ให้กำหนดเป็นโควต้าขั้นต่ำให้มีการนำเข้าได้เท่ากับร้อยละ 3 ของปริมาณการบริโภค
- 3) หรือถ้าเดิมมีการนำเข้าได้บ้าง ก็อนุญาตให้กำหนดโควต้าขั้นต่ำได้เท่ากับปริมาณที่เคยให้นำเข้า

4) สำหรับอัตราภาษีที่กำหนดขึ้นในข้อ 1) ให้เรียกเก็บจากการนำเข้าในส่วนที่เกินโควตาขั้นต้นนั้น

5) อัตราภาษีศุลกากร ทั้งที่กำหนดขึ้นตามข้อ 1) และอัตราภาษีศุลกากรธรรมดาที่เรียกเก็บอยู่เดิม ต้องลดลงในอัตราและในเวลาดังต่อไปนี้

<u>ประเทศ</u>	<u>ลดลงแต่ละรายการ</u>	<u>ลดลงทั้งสิ้นเฉลี่ย</u>	<u>ภายในเวลา</u>
พัฒนาแล้ว	อย่างน้อย 15%	36%	6 ปี
กำลังพัฒนา	อย่างน้อย 10%	24%	10 ปี

2.2 การอุดหนุนภายใน

ทุกประเทศต้องลดการอุดหนุนภายในลงในสัดส่วน และช่วงเวลา ดังนี้

<u>ประเทศ</u>	<u>ลดลงร้อยละ</u>	<u>ภายใน</u>
พัฒนาแล้ว	20	6 ปี
กำลังพัฒนา	13	10 ปี

2.3 การอุดหนุนส่งออก

ทุกประเทศต้องลดการอุดหนุนส่งออกลงในสัดส่วน และช่วงเวลา ดังนี้

<u>ประเทศ</u>	<u>ลดปริมาณ</u>	<u>ลดเงินอุดหนุน</u>	<u>ภายใน</u>
พัฒนาแล้ว	21%	36%	6 ปี
กำลังพัฒนา	14%	24%	10 ปี

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

(Agreement on Technical Barriers to Trade)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

ความตกลงนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้ใช้กฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐาน และระบบการให้การรับรองมาเป็นเครื่องมือในการกีดกันการค้าเสรี แต่จะสนับสนุนให้มาตรการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของสินค้า และทำให้การค้าระหว่างประเทศมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างความมั่นใจว่าสินค้าส่งออกมีคุณภาพไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของมนุษย์ พืช และสัตว์ รวมถึงความมั่นคงของชาติ และสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ประเทศกำลังพัฒนา

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 จะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติและการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ โดยจะต้องให้การปฏิบัติทางด้านกฎข้อบังคับทางเทคนิค และมาตรฐานสินค้านำเข้า เหมือนกับสินค้าที่คล้ายคลึงกันที่ผลิตภายในประเทศ หรือผลิตในประเทศอื่นที่ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่ง

2.2 ระบบการรับรองต้องเป็นไปในทางที่เปิดตลาดแก่ผู้จำหน่ายสินค้าที่มาจากประเทศอื่น โดยให้การปฏิบัติเยี่ยงสินค้าที่คล้ายคลึงกันที่ผลิตภายในประเทศ

2.3 ต้องดำเนินการไม่ให้มีการจัดทำกรรับรองหรือการใช้กฎข้อบังคับทางเทคนิค และมาตรฐาน ในอันที่จะก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ

2.4 จะต้องใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นพื้นฐานและเข้าร่วมแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ในการจัดทำมาตรฐานสินค้า

2.5 กำหนดระเบียบการประเมินความสอดคล้อง (conformity assessment) ของกฎข้อบังคับทางเทคนิคและมาตรฐาน โดยการปฏิบัติที่เท่าเทียมของสินค้านำเข้ากับสินค้าที่คล้ายคลึงที่ผลิตภายในประเทศ เช่น ค่าธรรมเนียม และการเผยแพร่ข้อมูล เป็นต้น

2.6 ส่งเสริมให้มีการทำความตกลง เพื่อให้มีการรับรองร่วมกัน (mutual recognition) ซึ่งเป็นผลจากระเบียบการประเมินความสอดคล้องของแต่ละประเทศ

2.7 พิมพ์เผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ และจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม

2.8 ในกรณีข้อพิพาทจะใช้ระเบียบการขององค์การยุติข้อพิพาท (Dispute Settlement Body)

การเปิดตลาด (Market Access)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 การเจรจารอบก่อนๆ ในเรื่องการเปิดตลาด ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ประเทศพัฒนาแล้วให้การลดหย่อนภาษีศุลกากร และประเทศกำลังพัฒนาจะได้ประโยชน์โดยหลัก MFN แต่ในปัจจุบันประเทศพัฒนาแล้วมีความเห็นว่า ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายมีอัตราการเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูงขึ้นมาก แต่ยังคงเรียกเก็บภาษีนำเข้าค่อนข้างสูง ประเทศพัฒนาแล้วจึงได้เรียกร้องให้ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้เปิดตลาดเพิ่มขึ้น ดังนั้น วัตถุประสงค์หลักของการเจรจาครั้งนี้ คือให้มีการลดภาษีศุลกากร และอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อเปิดตลาด

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 ทุกประเทศมีพันธกรณีที่จะต้องลดอุปสรรคทางการค้า ทั้งมาตรการภาษีศุลกากร และที่มีใช้ภาษีศุลกากร โดยสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมและประมงให้ลดภาษีศุลกากรเฉลี่ยลงจากเดิมร้อยละ 33 ภายใน 5 ปี และเมื่อลดอัตราภาษีลงเท่าใดแล้ว แต่ละประเทศจะต้องผูกพันที่จะไม่เพิ่มภาษีขึ้นจากอัตรานั้นอีก

2.2 วิธีการที่จะทำให้ความตกลงดังกล่าวมีผลในทางปฏิบัติ คือ ทุกประเทศจะต้องระบุการลดภาษีไว้ในตารางข้อลดหย่อน ซึ่งจะผนวกเข้ากับพิธีสารรอบอุรุกวัย

ความตกลงว่าด้วยมาตรการด้านสุขอนามัย

(Agreement on Sanitary and Phytosanitary Measures)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 เดิมไม่มีกฎเกณฑ์ทางการค้าที่จะให้ประเทศต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนด มาตรการด้านสุขอนามัย ดังนั้น ประเทศต่างๆ จึงยึดหลักมาตรฐานของประเทศตน จึงเป็นโอกาส ให้บางประเทศใช้เป็นเครื่องมือกีดกัน หรือกีดกวมทางการค้า จึงได้มีการเจรจาในเรื่องนี้ขึ้น

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 บังคับให้แต่ละประเทศกำหนดระดับความปลอดภัย และวิธีการตรวจสอบการนำเข้า สินค้าพืช และสัตว์ว่ามีความปลอดภัยต่อสาธารณสุขให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดโดยองค์การ ระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้แต่ละประเทศกำหนดตามใจชอบ เป็นอุปสรรคต่อการค้า

2.2 อย่างไรก็ตาม ประเทศต่างๆ ยังสามารถกำหนดระดับการปกป้องสุขอนามัยสูงกว่า มาตรฐานสากลได้ หากมีเหตุผล และข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้มาสนับสนุน

2.3 ประเทศสมาชิกต้องยอมรับมาตรการด้านสุขอนามัยของประเทศสมาชิกอื่น แม้ว่า มาตรการจะแตกต่างกัน ถ้าหากมาตรการนั้นมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสุขอนามัยในระดับที่ เหมาะสมกับประเทศผู้นำเข้า และสามารถที่จะตรวจสอบได้

ความตกลงว่าด้วยสิ่งทอและเสื้อผ้า

(Agreement on Textiles and Clothing)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 เนื่องจากในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา การค้าสิ่งทออยู่ภายใต้ความตกลง MFA ซึ่งเปิดโอกาสให้ประเทศนำเข้าจำกัดการนำเข้าสิ่งทอโดยการกำหนดโควต้า ซึ่งทำให้ประเทศส่งออกที่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเสรี

1.2 ในการเจรจาครั้งนี้ ประเทศที่เข้าร่วมเจรจาเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้การค้าสิ่งทอกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของแกตต์ เพื่อให้การค้าสิ่งทอเป็นไปอย่างเสรี ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประเทศผู้นำเข้าปรับตัวได้ด้วย

2. สาระสำคัญของผลการเจรจา

2.1 กำหนดให้ประเทศผู้นำเข้ายกเลิกข้อกีดกันการนำเข้าภายใต้ MFA อย่างค่อยเป็นค่อยไป ภายใน 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ โดยให้มีการขยายโควต้าและนำสิ่งทอตามรายการที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวกความตกลงกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้แกตต์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หากความตกลงมีผลบังคับใช้ในปี 1995 การนำสิ่งทอกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของแกตต์ จะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (1995-1997) ให้นำสิ่งทอตามรายการที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวกของความตกลงกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้แกตต์ไม่น้อยกว่า 16% ของการนำเข้ารวมในปี 1990

ระยะที่ 2 (1998-2001) ให้นำสิ่งทอกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้แกตต์ไม่น้อยกว่า 17% ของการนำเข้ารวมในปี 1990

ระยะที่ 3 (2002-2004) ให้นำสิ่งทอกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้แกตต์ไม่น้อยกว่า 18% ของการนำเข้าในปี 1990

สิ่งทอที่เหลืออยู่ ให้นำกลับเข้า ไปอยู่ภายใต้แกตต์ภายในปี 2005

ในแต่ละระยะข้างต้น ให้เลือกสิ่งที่จะนำกลับเข้าไปภายใต้กฎเกณฑ์ของแกตต์คือ tops and yarns, fabrics, made - up textile products, and clothing

ข้อจำกัดทุกชนิดภายใต้ MFN ที่ยังมีอยู่ภายใน 31 ธันวาคม 1994 ให้นำเข้าไปในความตกลงใหม่ และคงไว้จนกว่าจะมีการยกเลิก หรือสินค้านั้นมีการรวมกลับเข้าไปภายใต้แกตต์ โดยความตกลงได้กำหนดสูตรในการเปิดเสรีไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (1995-1997) กำหนด growth rate ไว้ 16% ของอัตราปี 1994

ระยะที่ 2 (1998-2001) growth rate เป็น 25% ของอัตราในระยะที่ 1

ระยะที่ 3 (2002-2004) growth rate เป็น 27% ของอัตราในระยะที่ 2

2.2 มาตรการจำกัดการค้าอื่น ๆ ที่มีอยู่นอกเหนือจากในความตกลง MFA และไม่สอดคล้องกับแกตต์ให้ค่อย ๆ ยกเลิกภายใน 10 ปี นับตั้งแต่ความตกลงมีผลใช้บังคับ

2.3 กำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกเป็นผู้บริหารโควตา และอนุญาตให้มีการใช้ข้อกำหนดความปิดกั้นการส่งออกสิ่งทอในแต่ละปี เช่น swing, carryover และ carry forward

2.4 ความตกลงได้กำหนดให้สามารถใช้มาตรการคุ้มกันชั่วคราวกับสินค้าสิ่งทอที่ยังไม่ได้รวมเข้าไปอยู่ภายใต้แกตต์ โดยอาจจะใช้กับประเทศส่งออกเป็นรายประเทศได้ หากประเทศนำเข้าสามารถพิสูจน์ว่ามีการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศนั้น ๆ เป็นจำนวนมาก และการเพิ่มขึ้นนั้น ก่อหรือคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างหนักต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ มาตรการคุ้มกันอาจใช้ได้โดยมีข้อตกลงร่วมกัน หรือเป็นมาตรการฝ่ายเดียว แต่ต้องมีการทบทวน โดย Textiles Monitoring Body (TMB) ปริมาณที่จะจำกัด จะต้องอยู่ที่ระดับที่ไม่ต่ำกว่าระดับส่งออกจริง หรือการนำเข้าจากประเทศที่ถูกกล่าวหาในช่วง 12 เดือน ก่อนมีการร้องเรียน

2.5 มาตรการคุ้มกันสามารถใช้ได้นานถึง 3 ปี โดยไม่มีการต่อเวลา หรือจนกว่าสินค้านั้นมีการนำกลับเข้าไปอยู่ภายใต้แกตต์ แล้วแต่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก่อน

2.6 ความตกลงได้รวมถึงบทบัญญัติที่จะจัดการกับการส่งออกในลักษณะที่เป็นการแอบอ้างแหล่งกำเนิดสินค้าด้วยวิธีการหลีกเลียงต่าง ๆ เช่น ถ้ายเรือบรรทุกสินค้า ปลอมแปลงเอกสาร เป็นต้น

2.7 ความตกลงได้กำหนดเงื่อนไขว่า สมาชิกทั้งหมดจะต้องยึดถือกฎเกณฑ์ของภาคีในการปรับปรุงการเข้าสู่ตลาด เพื่อให้มั่นใจว่ามีการใช้นโยบายการค้าที่เป็นธรรม และหลีกเลียงการกีดกันสินค้านำเข้า โดยมี IMB เป็นผู้ดูแลและทบทวนการดำเนินการของสมาชิก

ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาเพื่อการศุลกากร

(Agreement on Implementation of Article VII of the GATT 1994)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เนื่องจากการพิสูจน์ราคาในความตกลงรอบโตเกียวนั้น หน่วยบริหารศุลกากรจะต้องยอมรับราคาตามราคาซื้อขายที่ปรากฏในใบแจ้งหนี้ ถ้าสงสัยว่าข้อมูลที่นำมาผิดหรือถูก ก็ไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่า ใครมีภาระที่จะต้องรับว่าผิดหรือถูก ทำให้แต่ละประเทศต้องกำหนดวิธีการตีความของตัวเอง เช่น บางประเทศอาจใช้ราคากลางในการประเมินราคาเพื่อศุลกากร เป็นต้น

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 ผลการเจรจารอบอุรุกวัยในเรื่องนี้ มีเพียงส่วนเดียวเท่านั้น คือการพิสูจน์ความถูกต้องของราคาที่จะใช้ประเมินการเก็บภาษีศุลกากร ส่วนอื่นยังคงเหมือนกับความตกลงรอบโตเกียว

2.2 โดยหลักการ ราคาที่จะใช้ประเมินจะต้องเป็นราคาตามใบเรียกเก็บเงินหรือใบแจ้งหนี้ (invoice)

2.3 ผลการเจรจาเปิดโอกาสให้กรมศุลกากรสามารถเรียกร้องข้อมูลจากผู้นำเข้า ในกรณีที่เกิดความสงสัยในความถูกต้องของใบแจ้งหนี้ดังกล่าว ดังนั้น ภาระในการพิสูจน์ความถูกต้องจึงตกอยู่ที่ผู้นำเข้า ถ้าฝ่ายศุลกากรยังไม่พอใจผลการพิสูจน์ ก็สามารถนำราคาอื่นมาใช้ในการประเมินได้ แต่จะต้องสอดคล้องกับความตกลงฯ

2.4 ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกความตกลงนี้มาก่อน มีเวลาไม่เกิน 5 ปี ในการปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของความตกลง

ความตกลงว่าด้วยการยุติกรณีพิพาท

(Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

หลักการเดิมของแกตต์ การรับรองรายงานของคณะลูกขุนจะต้องเป็นเอกฉันท์ หากไม่มีการรับรองเป็นเอกฉันท์ ประเทศต้นเหตุก็ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงมาตรการ ซึ่งเงื่อนไขนี้ทำให้ระบบการยุติกรณีพิพาทขาดประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการยุติกรณีพิพาทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 การยุติกรณีพิพาทใหม่ มีบทบัญญัติบังคับให้ประเทศต้นเหตุต้องทำตามผลการพิจารณาของคณะลูกขุน ยกเว้นกรณีที่ประเทศต้นเหตุอุทธรณ์ประเด็นทางกฎหมาย แต่เมื่อคณะผู้พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ตัดสินออกมาแล้ว ประเทศต้นเหตุก็ต้องปฏิบัติตามโดยไม่มีเงื่อนไข

2.2 ขั้นตอนของกระบวนการยุติกรณีพิพาท มีดังนี้

1. ขอรื้อ
2. คำเนิรการหรรือภายใน 30 วันหลังกการขอรื้อ
3. หากไม่สามารถตกลงกันโดยการหรรือได้ภายใน 60 วัน หรือประเทศคู่กรณีปฏิเสธการหรรือ ประเทศที่ขอรื้ออาจขอร้องคณะลูกขุนได้ หรือจะเลือกใช้มาตรการยุติกรณีพิพาทอื่นๆ ก็ได้ตามความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย เช่น การขอให้มีคนกลางไกล่เกลี่ยเพื่อให้มีการยุติกรณีพิพาท โดยอาจขอให้เลขาธิการแกตต์เป็นคนไกล่เกลี่ย หรืออาจจะมีอนุญาโตตุลาการ (arbitration) ก็ได้
4. หากการหรรือไม่สามารถหาข้อยุติได้ ก็ให้จัดตั้งคณะลูกขุนขึ้นทันที โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่และระยะเวลาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งปกติแล้ว คณะลูกขุนจะประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศที่ไม่ใช่คู่กรณีที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสม จำนวน 3 คน
5. คณะลูกขุนจะต้องดำเนินการพิจารณาให้เสร็จสิ้นภายใน 6 เดือน
6. องค์กรยุติกรณีพิพาท (Dispute Settlement Body) จะพิจารณารับรองรายงานดังกล่าวหลังจากเวียนให้ประเทศสมาชิกทราบแล้ว ภายใน 20 วัน

7. ถ้าไม่มีการอุทธรณ์ องค์การยุติกรณีพิพาทจะรับรองรายงานของคณะลูกขุน ภายใน 60 วัน

2.3 นอกจากนั้น ในกระบวนการยุติข้อพิพาทใหม่ จะมีการจัดตั้งองค์กรอุทธรณ์ (Appellate Body) ขึ้นมา ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ หรือด้านทั่วไปที่อยู่ภายใต้ความตกลง ซึ่งมากจาประเทศสมาชิกองค์การค้าระหว่างประเทศ จำนวน 7 คน โดยแบ่งความรับผิดชอบ 3 ประเทศต่อ 1 เรื่อง หมุนเวียนกันไปเป็นระยะเวลา 2 - 4 ปี

2.4 ขั้นตอนการอุทธรณ์ มีดังนี้

1. แจ้งความต้องการอุทธรณ์อย่างเป็นทางการ
2. องค์การอุทธรณ์ดำเนินการตัดสินและรายงานผลการพิจารณา ภายใน 60 วัน
3. องค์การยุติข้อพิพาท จะรับรองรายงานขององค์กรอุทธรณ์ และประเทศสมาชิก จะต้องยอมรับผลการพิจารณานั้น โดยไม่มีเงื่อนไขภายใน 30 วัน หลังจากที่เวียนรายงานดังกล่าว ให้ประเทศสมาชิกพิจารณาแล้ว

2.5 สำหรับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะลูกขุนหรือองค์กรอุทธรณ์นั้น หลังจาก ที่องค์การยุติกรณีพิพาทรับรองรายงานของคณะลูกขุนหรือองค์กรอุทธรณ์แล้ว ประเทศต้นเหตุจะต้อง ระบุชัดเจนว่าจะดำเนินการแก้ไขมาตรการที่ขัดกับข้อตกลงอย่างไรในอนาคต หากไม่ดำเนินการทันที จะต้องกำหนดเวลาดำเนินการที่เหมาะสม ทั้งนี้ องค์การยุติกรณีพิพาทจะติดตามการดำเนินการ ทุกกรณี แต่หากมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นอีก ก็ต้องตัดสินด้วยกระบวนการยุติกรณีพิพาทต่อไป

2.6 นอกจากนั้น การยุติกรณีพิพาทยังได้กำหนดกฎเกณฑ์ในการให้ผลประโยชน์ชดเชย หรือการระงับการให้สิทธิประโยชน์ในกรณีประเทศคู่กรณีไม่ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะ ลูกขุนด้วย โดยหากประเทศที่ร้องเรียนไม่พอใจต่อผลประโยชน์ชดเชยที่ประเทศคู่กรณีให้ ก็อาจขออำนาจจากองค์การยุติกรณีพิพาทที่จะระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือข้อผูกพันอื่นๆ แก่คู่กรณี ได้ด้วย อย่างไรก็ตาม หากมีข้อขัดแย้งในเรื่องนี้เกิดขึ้น ก็จะต้องยุติด้วยกระบวนการ อนุญาโตตุลาการ

ความตกลงว่าด้วยมาตรการคุ้มกัน
(Agreement on Safeguards)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 แต่เดิมบทบัญญัติของภาคี มาตรา 19 อนุญาตให้ประเทศภาคีใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าชั่วคราวเพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ อันเป็นผลมาจากการนำเข้าสินค้าดังกล่าวอย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากมาตรา 19 บัญญัติขอบเขตของการใช้มาตรการนี้ไว้ค่อนข้างกว้างและไม่ชัดเจน ทำให้ประเทศภาคีต่างๆ นำมาตรานี้มาใช้เป็นข้ออ้างโดยการตีความตามที่เป็นประโยชน์กับตัวเอง

1.2 ด้วยเหตุนี้ ประเทศภาคีจึงเสนอให้กำหนดขอบเขตและมาตรฐานการใช้มาตรการคุ้มกันให้ชัดเจนและเป็นธรรมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นและการตอบโต้จากการใช้มาตรการดังกล่าวที่ไม่สอดคล้องกับความตกลง

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 กำหนดเงื่อนไขในการใช้มาตรการคุ้มกันให้ชัดเจน กล่าวคือ ประเทศผู้นำเข้าจะต้องระบุสินค้าที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

2.2 บังคับให้มีใช้มาตรการคุ้มกันได้ไม่เกิน 4 ปี แต่สามารถขยายต่อได้สูงสุดไม่เกิน 8 ปี ทั้งนี้ ประเทศกำลังพัฒนาสามารถขยายต่อได้อีก 2 ปี

2.3 บังคับให้ประเทศภาคีที่กำลังใช้มาตรการคุ้มกันอยู่ จะต้องยกเลิกมาตรการดังกล่าวภายใน 8 ปี นับแต่วันเริ่มใช้ หรือภายใน 5 ปี หลังจากความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ขึ้นอยู่กับว่าสิ่งใดจะช้ากว่ากัน

2.4 กำหนดนิยามและการตรวจสอบความเสียหายอย่างร้ายแรงให้ชัดเจน

2.5 มีข้อบังคับห้ามทำความตกลงสองฝ่ายเพื่อจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ (VERs)

2.6 กำหนดให้มีการหารือในเรื่องค่าชดเชยความเสียหาย และการตอบโต้การใช้มาตรการดังกล่าวที่ไม่สอดคล้องกับความตกลง โดยการถอนข้อผูกพันที่ให้ไว้

2.7 กำหนดห้ามใช้มาตรการคุ้มกันต่อสินค้านำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนา หากสัดส่วนการนำเข้าสินค้าดังกล่าวไม่เกินร้อยละ 3 ของปริมาณนำเข้าสินค้านั้นทั้งหมด และสัดส่วนการนำเข้าดังกล่าวจากประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศรวมกัน ไม่เกินร้อยละ 9 ของปริมาณนำเข้าสินค้านั้นทั้งหมด

ความตกลงว่าด้วยมาตรการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า

(Agreement on Trade-Related Investment Measures)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

แกตต์ได้กำหนดกฎระเบียบทางการค้าตามมาตรา III ให้ประเทศภาคีต้องปฏิบัติต่อสินค้านำเข้า ไม่ด้อยกว่าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ แต่ในทางปฏิบัติประเทศต่างๆ ยังคงใช้มาตรการทางด้านการลงทุนที่มีผลไปในการทำงานเกี่ยวกับการกีดกันการนำเข้า ดังนั้น ประเทศต่างๆ จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขและปรับปรุงกฎระเบียบของแกตต์ให้ครอบคลุมการใช้มาตรการลงทุน เพื่อไม่ให้การใช้มาตรการลงทุนมีผลเป็นการจำกัดและบิดเบือนการค้าระหว่างประเทศ

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 หลักการสำคัญ คือ ทุกประเทศจะต้องยกเลิกมาตรการลงทุนที่มีผลเท่ากับเป็นการกีดกันการนำเข้า ดังต่อไปนี้

- การกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนในประเทศที่ผู้ผลิตต้องใช้ในการผลิตสินค้า (เรียกว่า Local Content Requirements)

- การกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่ผู้ผลิตนำเข้ามาใช้ในการผลิตตามปริมาณการส่งออกสินค้า (เรียกว่า Trade Balancing Requirements)

ทั้งนี้ รวมไปถึงการออกข้อบังคับ หรือเงื่อนไขต่อการใช้ผู้ผลิตภายในประเทศจะได้รับสิทธิพิเศษใด ๆ ก็ตาม เช่น สิทธิในข้อยกเว้นไม่เสียภาษีตามนโยบายส่งเสริมการลงทุน

2.2 ในการยกเลิกมาตรการดังกล่าว แต่ละประเทศมีช่วงเวลาในการปรับตัว ดังนี้

- ประเทศพัฒนาแล้วให้ยกเลิกภายใน 2 ปี
- ประเทศกำลังพัฒนาให้ยกเลิกภายใน 5 ปี
- ประเทศพัฒนาน้อยให้ยกเลิกภายใน 7 ปี

2.3 เพื่อให้ได้รับการผ่อนผันตามเวลาข้างต้น ประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งการใช้มาตรการที่ต้องยกเลิกต่อแกตต์ภายใน 90 วัน จากวันที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ

ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและการค้าสินค้าปลอมแปลง
(Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights,
Including Trade in Counterfeit Goods)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 แต่เดิมกฎเกณฑ์มาตรฐานการคุ้มครองและการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศ เช่น สนธิสัญญากรุงเบอร์ลิน สนธิสัญญากรุงปารีส และสนธิสัญญากรุงโรม เป็นต้น ไม่เข้มงวดและไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกน้อยและสมาชิกของแต่ละสนธิสัญญาก็ไม่เท่ากัน จึงเกิดปัญหาการให้ความคุ้มครองสิทธิระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการยุติข้อพิพาท ประเทศใหญ่ที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งสูญเสียผลประโยชน์ดังกล่าวจึงหันมาใช้กฎหมายภายในประเทศของตนเพื่อยุติข้อพิพาท โดยการบังคับใช้ให้ประเทศเล็กๆ ปฏิบัติตาม เช่น การใช้มาตรา 301 ของสหรัฐฯ เพื่อตอบโต้การค้า เป็นต้น เหล่านี้ได้ก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการค้า

1.2 ดังนั้น ประเทศภาคีจึงได้กำหนดกฎเกณฑ์ในเรื่องขอบเขตและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิ โดยเฉพาะ การใช้มาตรการ ญ จุดนำเข้าส่งออก กำหนดให้มีมาตรการป้องกันหรือบรรเทาผลกระทบจากการคุ้มครอง เช่น การบังคับให้ออกใบอนุญาตใช้สิทธิ การเพิกถอนสิทธิ รวมทั้งบังคับห้ามประเทศภาคีใช้มาตรการฝ่ายเดียว โดยให้ใช้กลไกการยุติข้อพิพาทระหว่างประเทศแทน

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 มาตรฐานการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ

2.1.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์

(1) ให้การคุ้มครองการประดิษฐ์สำหรับเทคโนโลยีทุกสาขา รวมทั้งผลิตภัณฑ์ยา เครื่องจักรกลการเกษตร ยกเว้นไม่ให้ความคุ้มครองสำหรับการประดิษฐ์บางอย่าง เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ (รวมทั้งสัตว์และพืช) เป็นต้น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับให้ออกใบอนุญาตให้ใช้สิทธิ

2.1.2 เครื่องหมายการค้า

(1) ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าและ เครื่องหมายบริการ

(2) กำหนดมาตรการคุ้มครองเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย

2.1.3 ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง

(1) ให้ความคุ้มครองโปรแกรมคอมพิวเตอร์และงานฐานข้อมูลในฐานะงาน

วรรณกรรม

(2) สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมถึงสิทธิในการให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา
งานภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง และ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

(3) คุ้มครองสิทธิของนักแสดง

2.1.4 การออกแบบวงจรรวม

(1) ให้การคุ้มครองการออกแบบวงจรรวม กำหนดลักษณะการคุ้มครอง
รวมทั้งข้อจำกัดสิทธิ

(2) กำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบ โดยให้รัฐสามารถใช้การออกแบบ
วงจรรวมเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ในทางการค้า หรือเพื่อเยียวยาการแข่งขัน
ทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

2.1.5 ชื่อทางภูมิศาสตร์

(1) ให้การคุ้มครองชื่อทางภูมิศาสตร์ เช่น ชื่อประเทศหรือท้องที่ต่าง ๆ
ซึ่งแสดงถึงแหล่งที่มาของสินค้า

(2) กำหนดมาตรการในการให้ความคุ้มครอง

2.1.6 ความลับทางการค้า

(1) กำหนดลักษณะและขอบเขตของความลับทางการค้าที่ได้รับการคุ้มครอง

(2) กำหนดสิทธิของเจ้าของความลับทางการค้า และมาตรการในการให้

ความคุ้มครอง

2.2 มาตรการคุ้มครองสิทธิ (Enforcement)

2.2.1 กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิ เช่น ประเทศภาคีจะ
จัดกลไกและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่คู่กรณี

2.2.2 กำหนดลักษณะของมาตรการเยียวยาต่าง ๆ สำหรับเจ้าของทรัพย์สินทาง
ปัญญา ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิ เช่น ค่าสินไหมทดแทน ค่าสิ่งศาลห้ามมิให้กระทำละเมิด รวมทั้ง
มาตรการอื่น ๆ เช่น การริบ บิด หรือทำลายทรัพย์สินที่ใช้ หรือเป็นผลจากการละเมิด

2.2.3 กำหนดมาตรการ ณ จุดนำเข้าส่งออก โดยเฉพาะวิธีการกักสินค้าที่มีการ
ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ

(General Agreement on Trade in Services - GATS)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1 เดิมการค้าบริการระหว่างประเทศมิได้อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎกติกาซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ทำให้การค้าดังกล่าวไม่สามารถดำเนินได้โดยเสรี โดยที่การค้าบริการระหว่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นและมีความสำคัญต่อรายได้และการจ้างงานของประเทศต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว สหรัฐอเมริกาซึ่งให้ความสำคัญอย่างมากต่อการค้าบริการจึงผลักดันให้การค้าบริการเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจร่วมกัน ในการเจรจาการค้าหลายฝ่ายในรอบอูรุกวัย จนเป็นผลให้เกิดความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการเจรจาในเรื่องนี้เพื่อให้มีการจัดทำ กรอบว่าด้วยหลักการและกฎเกณฑ์ที่วางระเบียบเกี่ยวกับการค้าบริการระหว่างประเทศ เพื่อให้มีลักษณะ เปิดเผยและ เปิดเสรีตามลำดับ อันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของโลกโดยรวม

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

(1) ตัวกรอบความตกลง กำหนดพันธกรณีหลักที่สมาชิกทุกประเทศจะต้องถือปฏิบัติ

(2) ตารางข้อเสนอผูกพันของประเทศต่าง ๆ ที่เสนอเปิดตลาดบริการสาขาต่าง ๆ ของตนภายใต้หลักการเปิดเสรีตามลำดับ

(3) ภาคผนวก ระบุสถานการณ์ของบริการบางสาขาที่ต้องมีข้อกำหนดเป็นพิเศษเพิ่มเติมจากกรอบความตกลง

2.2 ประเทศสมาชิกมีพันธกรณีที่จะต้องถือปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ เช่น ต้องยึดมั่นในหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งหรือการ ไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งอาจผ่อนผันจากพันธกรณีดังกล่าวได้ไม่เกิน 10 ปี ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายกฎระเบียบและมาตรการต่างๆ ที่บังคับใช้แก่การค้าบริการในประเทศของตน ไม่ใช้กฎระเบียบภายในประเทศในลักษณะลำเอียงเข้าข้างคนของตน ต้องไม่จำกัดการการโอนและการชำระเงินค่าบริการระหว่างประเทศ ฯลฯ

2.3 ในอนาคต ประเทศสมาชิกจะต้องร่วมเจรจาเพื่อเปิดตลาดการค้าบริการสาขาต่าง ๆ ของตนให้แก่ประเทศสมาชิกด้วยกันมากขึ้น ตามหลักว่าด้วยการเปิดเสรีตามลำดับ

ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งองค์การการค้าโลก

(Agreement Establishing the World Trade Organization)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงานของแอกต์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเมื่อการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับการขบขอมเขตของความตกลงให้รวมถึงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าบริการ จึงได้ตกลงยกฐานะของแอกต์เป็นองค์การการค้าโลก หรือ World Trade Organization โดยจะเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับเดียวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการใช้มาตรการการค้าของประเทศสมาชิกทั้งหลาย โดยมีเป้าหมายให้การแข่งขันในตลาดโลกเป็นไปอย่างถูกต้องเป็นธรรมยิ่งขึ้น และจะมีการใช้กลไกอย่างเดียวกันในทุกความตกลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขบวนการยุติข้อพิพาททางการค้า

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 หน้าที่ขององค์การการค้าโลก

- ให้การบริหาร ดำเนินการและวางโครงสร้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดได้ในความตกลงต่าง ๆ
- จัดการประชุมที่เกี่ยวกับการค้าตามความตกลงฉบับต่าง ๆ เพื่อนำมติของที่ประชุมไปปฏิบัติตามให้บังเกิดผล
- บริหารความตกลงว่าด้วยการยุติข้อพิพาทและการทบทวนกลไกนโยบายการค้า
- ร่วมมือกับ IMF และ IBRD ในการวางนโยบายเศรษฐกิจ

2.2 องค์การการค้าโลกจะบริหารความตกลงว่าด้วยการค้า เครื่องบินพลเรือน

ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อโดยรัฐ การจัดระเบียบการค้าผลิตภัณฑ์นมเนยระหว่างประเทศ และการจัดระเบียบเกี่ยวกับเนื้อโค แต่ความตกลงดังกล่าวประเทศภาคีจะยอมรับหรือไม่ก็ได้

2.3 โครงสร้างขององค์การการค้าโลก ประกอบด้วย

- ที่ประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Conference) เป็นระดับที่ทำหน้าที่ตัดสินใจสูงสุด ประกอบด้วย ประเทศภาคีทุกประเทศ
- คณะมนตรีทั่วไป (General Council) ทำหน้าที่ในการออกกฎระเบียบเพื่อใช้ในการปฏิบัติของคณะกรรมการต่าง ๆ ประกอบด้วยประเทศภาคีทุกประเทศ นอกจากนี้จะเป็นผู้จัดตั้งคณะกรรมการยุติข้อพิพาท และคณะกรรมการทบทวนกลไกนโยบายด้านการค้า
- คณะมนตรีว่าด้วยการค้าสินค้า (Council for Trade in Goods) มีหน้าที่ดูและความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าซึ่งเป็นผลจากกรรมสารสุดท้ายของการเจรจารอบโตเกียวและความตกลงต่าง ๆ
- คณะมนตรีว่าด้วยการค้าบริการ (Council for Trade in Services) มีหน้าที่ดูและความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ
- คณะมนตรีว่าด้วยการค้าเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Council for Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights) มีหน้าที่ดูและความตกลงว่าด้วยการค้าเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญารวมถึงการค้าสินค้าปลอมแปลง
- คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (Committee on Trade and Development) ทำหน้าที่ทบทวนความตกลงพิเศษเพื่อปรับปรุงให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนา
- คณะกรรมการว่าด้วยการจำกัดเพื่อดุลการชำระ (Committee on Balance-of-Payment Restriction)
- คณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณ การเงิน และการบริหาร (Committee on Budget, Finance and Administration)

2.4 กำหนดให้มีกระบวนการระงับข้อพิพาทร่วมกันระหว่างความตกลงต่าง ๆ (Integrated Dispute Settlement) และเปิดให้มีการตอบโต้ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

- การตอบโต้ภายในสาขา (sector) เดียวกัน
 - การตอบโต้ข้ามสาขาในความตกลงเดียวกัน (cross sector)
 - การตอบโต้ข้ามความตกลง (cross agreements)
-

ความตกลงว่าด้วยการดำเนินการตามมาตรา VI ของแกตต์ หรือความตกลงยอมรับได้การทุ่มตลาด
(Agreement on Implement of Article VI of GATT 1994)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

ความตกลงย่อยว่าด้วยการดำเนินการตามมาตรา VI ของแกตต์ จากการเจรจารอบโตเกียว ได้วางระเบียบหลักการตามมาตรา VI เพื่อดำเนินการยอมรับได้การทุ่มตลาด แต่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ทำให้หลายประเทศตีความแตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแกตต์ ดังนั้น ความตกลงใหม่จึงมุ่งแก้ไขระเบียบให้มีความชัดเจน และนำไปใช้ปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งประเทศที่ใช้มาตรการนี้ และประเทศผู้ส่งออก ซึ่งได้รับผลจากมาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 ความตกลงมีหลักการที่เป็นเงื่อนไขในการกำหนดภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) ว่าประเทศผู้เสียหายจะต้องทำการพิสูจน์ 2 เรื่อง คือ ต้องพบว่าการทุ่มตลาด และความเสียหายที่เกิดกับอุตสาหกรรมภายในประเทศจากการนำเข้าสินค้าทุ่มตลาดนั้น

2.2 กำหนดรายละเอียดในวิธีการปฏิบัติในการดำเนินการได้ส่วน สำหรับประเทศผู้นำเข้าให้กระชับรัดกุมมากขึ้น เช่น

(1) ให้คำจำกัดความของอุตสาหกรรมว่า หมายถึงผู้ผลิตสินค้าชนิดนั้นทั้งหมด หรือเป็นส่วนข้างมากของการผลิตสินค้าทั้งหมด

(2) ขยายการตีความของการทุ่มตลาด ซึ่งหมายถึงกรณีที่ส่งสินค้าเข้าไปในราคาต่ำกว่าราคาปกติ โดยได้ขยายเพิ่มเติมไปถึงการหาราคาปกติ เมื่อมีการผลิตต่ำกว่าต้นทุน หลักเกณฑ์การหาอัตราภาษีเมื่อคำนวณราคาปกติจากต้นทุนการผลิต เป็นต้น

(3) กำหนดการตีความเรื่องความเสียหายให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยรวมไปถึงปัจจัยอื่นทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตของอุตสาหกรรม

(4) กำหนดขั้นตอนรายละเอียดที่ชัดเจนในการริเริ่มการได้ส่วน คือให้มีการร้องเรียนจากผู้ผลิตของอุตสาหกรรม รวมไปถึงผู้แทนฝ่ายแรงงานในการผลิตสินค้าชนิดนั้น ทั้งนี้ จะต้องมีการร้องเรียนหรือผู้สนับสนุนรวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการผลิตสินค้าชนิดนั้นทั้งหมด นอกจากนี้ การร้องเรียนจะต้องมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ตามที่ความตกลงกำหนดไว้รัฐบาลประเทศผู้นำเข้าจึงจะเริ่มดำเนินการได้

(5) ต้องมีขั้นตอนคำเนิการที่เปิดเผย โดยต้องแจ้งให้แก่สาธารณะ และผู้เกี่ยวข้องทราบทุกขั้นตอนการไต่สวน เพื่อให้ผู้ส่งออกได้มีโอกาสยื่นข้อมูลคัดค้านหรือโต้แย้งการไต่สวน

2.3 เพิ่มเติมเงื่อนไขให้ประเทศผู้นำเข้ายุติการไต่สวนในกรณีที่มีการทูลลาออกเล็กน้อย คือเมื่อพบว่าม้อตราการทูลลาออกต่ำกว่าร้อยละ 2 ของราคาส่งออก หรือมีปริมาณการนำเข้าต่ำกว่าร้อยละ 3 ของปริมาณสินค้าทั้งหมดของประเทศผู้นำเข้า

2.4 ประเทศผู้นำเข้าต้องดำเนินการไต่สวนให้เสร็จภายใน 1 ปี และให้เรียกเก็บภาษี AD ได้ไม่เกิน 5 ปี และหากยังมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการอยู่ ก็ให้ทำการทบทวน ซึ่งจะต้องเริ่มดำเนินการไต่สวน และมีระยะเวลากำหนดไว้ เช่นเดียวกับการไต่สวน

2.5 ให้แต่ละประเทศรายงานการใช้มาตรการต่อต้านการทูลลาออกทั้งขึ้นต้น และสิ้นสุดท้าย รวมถึงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความตกลงต่อคณะกรรมการทุกครึ่งปี

2.6 หากประเทศใดใช้มาตรการโดยไม่สอดคล้องกับความตกลง ประเทศผู้เสียหายก็สามารถนำเรื่องเข้าสู่ขบวนการยุติข้อพิพาท (Dispute Settlement Body : DSB) เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินมาตรการนั้น

ความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน
(Agreement on Subsidies and Countervailing Measures)

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

ความตกลงย่อยว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้จากการเจรจารอบโตเกียว กำหนดกฎระเบียบไว้แต่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอในหลายเรื่อง ทำให้หลายประเทศนำไปปฏิบัติโดยตีความแตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของภาคี ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขความตกลงใหม่ให้ชัดเจนขึ้น โดยได้จัดประเภทการอุดหนุนไว้เป็นแนวทางให้แก่แต่ละประเทศถือปฏิบัติ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการได้ส่วนเพื่อตอบโต้สินค้านำเข้าที่มีการอุดหนุนเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ

2. สาระสำคัญของความตกลง

2.1 แบ่งประเภทของการอุดหนุนสินค้าอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ประเภทคือ

(1) การอุดหนุนที่ต้องเลิก ได้แก่ การอุดหนุนการส่งออกหรือการอุดหนุนที่มีเงื่อนไขบังคับให้ส่งออก และการอุดหนุนที่มีเงื่อนไขให้ใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศเป็นสัดส่วนกับสินค้านำเข้า

(2) การอุดหนุนที่อาจถูกตอบโต้ได้ ได้แก่ การอุดหนุนประเภทที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ หรือทำให้ผลประโยชน์ของประเทศอื่น โดยเฉพาะด้านการผูกพันภาษีต้องสูญเสียไป เป็นต้น

(3) การอุดหนุนที่ทำได้ ได้แก่ การอุดหนุนที่ให้เป็นการทั่วไปหรือการอุดหนุนที่ให้เจาะจงแต่เพื่อการวิจัย การพัฒนาภูมิภาคที่ด้อยโอกาส หรือเพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในความตกลง

2.2 ให้ประเทศผู้เสียหายจากการอุดหนุน ซึ่งทำการพิสูจน์ว่า ได้รับความเสียหายจริงจากการนำเข้าสินค้าที่มีการอุดหนุนประเภท (1) และ (2) สามารถตอบโต้ประเทศผู้ส่งออกได้ 2 วิธี ดังนี้

(1) เก็บภาษีตอบโต้ (CVD) จากสินค้านำเข้าที่ได้รับการอุดหนุน

(2) นำเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติข้อพิพาท (Dispute Settlement Body : DSB)

ซึ่งมีวิธีการตอบโต้ได้ดังนี้

- ถ้าพบว่าเป็นการอุดหนุนประเภทที่ต้องเลิก DSB จะให้ประเทศผู้ใช้เลิกการอุดหนุน และหากไม่ปฏิบัติตามประเทศคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้มาตรการตอบโต้ (Counter measures) ได้

- ถ้าเป็นการอุดหนุนที่อาจถูกตอบโต้ได้ และ DSB พบว่ามีผลเสียบทบาทที่ กำหนดในความตกลงอันเนื่องมาจากการอุดหนุนจริง DSB จะให้ประเทศผู้ใช้เลิกอุดหนุน หรือให้ใช้ มาตรการตอบโต้เพื่อทำให้ผลเสียบทบาทดังกล่าวนั้นหมดไป

วิธีการตอบโต้ทั้งสองวิธีนี้ ใช้ควบคู่ไปด้วยกันได้ แต่ประเทศที่เสียบทบาทจะต้อง เลือกใช้ การตอบโต้ด้วยวิธีใดเพียงวิธีเดียวเท่านั้น จะใช้หลายมาตรการพร้อมกันไม่ได้

2.3 ความตกลงได้กำหนดระยะเวลาที่ต้องยกเลิกการอุดหนุนประเภท (1) ภายใน 3 ปี แต่สำหรับประเทศกำลังพัฒนาจะสามารถขยายระยะเวลาการยกเลิก ดังนี้

- การอุดหนุนการส่งออกให้ลดเล็กลงภายใน 8 ปี
- การอุดหนุนที่มีเงื่อนไขให้ใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศให้ลดเล็กลงภายใน 5 ปี

ทั้งนี้ จะต้องแจ้งการใช้มาตรการดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน 90 วัน และผูกพันว่าจะ ไม่ขยายขอบเขตหรือบิดอายุโครงการอุดหนุนออกไปอีก

2.4 ความตกลงได้กำหนดหลักเกณฑ์การได้ส่วนเพื่อเรียกเก็บภาษี CVD ไว้ชัดเจนและรัดกุมมากขึ้น เช่น

(1) กำหนดว่าผู้ขึ้นคำร้องเรียนจะต้องเป็นอุตสาหกรรมผู้ผลิตซึ่งเป็นผู้ผลิตหรือตัวแทนฝ่ายแรงงานในการผลิตสินค้านั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด การขึ้นคำร้องเรียนจะต้องมีหลักฐานรายละเอียดตามที่ความตกลงกำหนดไว้ในเรื่องการอุดหนุน และเรื่องความเสียหายโดยครบถ้วนเพียงพอ จึงจะเริ่มดำเนินการได้ส่วนได้

(2) กำหนดหลักเกณฑ์ในการยุติการได้ส่วนเพิ่มเติมในกรณีพบว่า มีการอุดหนุนเพียงเล็กน้อยคือ อัตราการอุดหนุนต่ำกว่าร้อยละ 1 ของมูลค่าสินค้าหรือไม่เกินร้อยละ 2 สำหรับประเทศกำลังพัฒนา

(3) กำหนดเวลาได้ส่วนให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปี และให้เรียกเก็บภาษี CVD ได้ไม่เกิน 5 ปี และให้ทำการทบทวนเพื่อขยายเวลาเก็บภาษีได้

ลำดับประเทศผู้ส่งออก

หน่วย : พันล้านเหรียญสหรัฐ
เปอร์เซ็นต์

ลำดับที่		ประเทศ	2535		การเปลี่ยนแปลง	
2534	2535		มูลค่า	สัดส่วน	2534	2535
1	1	สหรัฐอเมริกา	477	12.1	7.2	6.0
2	2	เยอรมนี	429	11.6	-4.3	6.6
3	3	ญี่ปุ่น	340	9.2	9.5	7.2
4	4	ฝรั่งเศส	236	6.4	0.2	8.6
5	5	สหราชอาณาจักร	191	5.2	-0.1	3.5
6	6	อิตาลี	175	4.7	-0.5	3.2
7	7	เนเธอร์แลนด์	140	3.8	1.1	5.0
8	8	แคนาดา	135	3.6	-0.4	5.5
9	9	เบลเยียม-ลักเซมเบิร์ก	123	3.3	0.4	4.0
10	10	ฮ่องกง	118	3.2	20.0	20.0
13	11	จีน	85	2.3	18.9	18.2
12	12	ไต้หวัน	81	2.2	13.3	7.0
14	13	เกาหลีใต้	77	2.1	10.5	8.0
15	14	สวีตเซอร์แลนด์	66	1.8	-3.6	6.8
16	15	สเปน	65	1.7	7.2	8.7
17	16	สิงคโปร์	64	1.7	11.9	7.8
18	17	สวีเดน	55	1.6	-4.1	1.8
19	18	ซาอุดีอาระเบีย	48	1.3	9.9	-2.0
20	19	เม็กซิโก	46	1.2	5.2	5.9
21	20	ออสเตรเลีย	44	1.2	-0.4	8.0
22	21	ออสเตรเลีย	42	1.1	5.2	0.7
23	22	เดนมาร์ก	40	1.1	2.4	9.9
24	23	มาเลเซีย	40	1.0	16.9	15.0
26	24	บราซิล	36	1.0	0.7	14.6
25	25	นอร์เว	35	1.0	0.2	3.1
28	26	ไทย	32	0.9	22.0	13.8
รวมทุกประเทศ			3,700	100.0	1.7	6.7

ที่มา : GATT, International Trade 1991-92

ลำดับประเทศที่นำเข้า

หน่วย : พันล้านเหรียญสหรัฐ
เปอร์เซ็นต์

ลำดับที่		ประเทศ	2535		การเปลี่ยนแปลง	
2534	2535		มูลค่า	สัดส่วน	2534	2535
1	1	สหรัฐอเมริกา	552	14.4	-1.6	8.5
2	2	เยอรมนี	428	10.7	8.6	4.7
4	3	ฝรั่งเศส	240	6.3	-1.1	3.4
3	4	ญี่ปุ่น	233	6.1	0.7	-1.2
5	5	สหราชอาณาจักร	222	5.2	-5.8	5.5
6	6	อิตาลี	186	4.8	0.4	1.4
8	7	เนเธอร์แลนด์	134	3.5	0.3	5.9
7	8	แคนาดา	130	3.4	1.2	3.8
9	9	เบลเยียม-ลักเซมเบิร์ก	126	3.3	0.4	4.5
10	10	ฮ่องกง	122	3.2	21.6	21.5
11	11	สเปน	100	2.8	7.2	6.2
12	12	เกาหลีใต้	82	2.1	16.7	0.2
16	13	จีน	81	2.1	18.5	28.4
17	14	ไต้หวัน	72	1.9	15.6	15.0
15	15	สิงคโปร์	72	1.9	8.9	9.2
14	16	สวีเดน	66	1.7	-4.6	-1.1
19	17	เม็กซิโก	62	1.6	23.6	23.5
18	18	ออสเตรเลีย	54	1.4	3.4	6.3
20	19	สวีเดน	50	1.3	-8.7	0.1
21	20	ออสเตรเลีย	45	1.2	1.0	7.0
22	21	ไทย	41	1.1	12.6	9.6
23	22	มาเลเซีย	38	1.0	25.2	7.5
24	23	เดนมาร์ก	34	0.9	0.5	3.8
25	24	ซาอุดีอาระเบีย	34	0.9	24.6	12.0
	25	โปรตุเกส	30	0.8	3.4	14.0
		รวมทุกประเทศ	3,830	100.0	1.8	6.0

ที่มา : GATT, International Trade 1991-92

